

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

*Πρόγραμμα Καλλιέργειας Δεξιοτήτων
Πράξη: «Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στις δεξιότητες
μέσω εργαστηρίων» (MIS 5092064)*

ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ 2014-2020» που συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και
την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο)

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ –
ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΣΚΕΨΗ & ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ

1. Γνωριμία με τα Επαγγέλματα

«Αυτός ο δρόμος σε πάει εκεί που θες να φτάσεις!»

Σωτηρία Α. Καρολίδου

Φιλοσοφία-Σκοπιμότητα Προγράμματος (έως 500 λέξεις)

Το πρόγραμμα με τίτλο: «Αυτός ο δρόμος σε πάει εκεί που θες να φτάσεις!» εντάσσεται στον θεματικό άξονα «Δημιουργώ και Καινοτομώ» και στην υποθεματική ενότητα «Γνωριμία με τα επαγγέλματα». Στο πλαίσιο της ανάπτυξης δεξιοτήτων, το εν λόγω πρόγραμμα είναι προσανατολισμένο στον Κύκλο Δεξιοτήτων του Νου και επιχειρεί να τις καλύψει στο σύνολό τους. Συγκεκριμένα, κατά αντιστοιχία με τα προσδοκώμενα αποτελέσματα, το κάθε ένα από τα εφτά εργαστήρια του προγράμματος, καλύπτει, αν όχι όλες, το μεγαλύτερο μέρος των δεξιοτήτων της στρατηγικής σκέψης, της πλάγιας σκέψης, των δεξιοτήτων της υπολογιστικής σκέψης, καθώς και τις ρουτίνες σκέψης. Συνολικά, το πρόγραμμα καλύπτει το περιεχόμενο όλων των ανωτέρω δεξιοτήτων.

Η δομή και το περιεχόμενο των εργαστηρίων του προγράμματος πλαισιώνονται από δραστηριότητες που βασίζονται σε θεωρίες μάθησης, όπως είναι ο εποικοδομητισμός και ο συμπεριφορισμός και μεθόδους διδασκαλίας, όπως αυτή της επεξεργασίας εννοιών, της ομαδοσυνεργατικής, της ανακαλυπτικής, της βιωματικής και της διερευνητικής. Με τον τρόπο αυτό επιδιώκεται η προώθηση της συνεργασίας και του διαλόγου, δίνοντας την ευκαιρία στα άτομα που συμμετέχουν να εμπλακούν σε συζητήσεις, να διατυπώσουν τις απορίες τους και, κυρίως, να εργαστούν συλλογικά συνδυάζοντας γνώσεις, ανακαλώντας προηγούμενες εμπειρίες, διερευνώντας νέα δεδομένα και παρατηρώντας στοχαστικά κάθε διαδικασία.

Ένας από τους σημαντικότερους στόχους του προγράμματος είναι οι μαθητές/τριες να αυτενεργήσουν, να ενεργοποιηθούν, εν τέλει, στο θέμα της αυτοπληροφόρησης. Για τον λόγο αυτόν δίνονται τεχνικές και εργαλεία αναζήτησης της έγκυρης και έγκαιρης πληροφόρησης. Άλλωστε, για τον λόγο αυτό, η αναφορά σε συγκεκριμένα επαγγέλματα, είναι μόνο η αφορμή για μια γενικευμένη συμπεριφορά ώριμης και αποτελεσματικής στάσης ζωής, ως προς την αναζήτηση της πληροφορίας. Επίσης, η επιλογή της ιστορίας αναφοράς με τίτλο: «Κάθε μέρα ξημερώνει και μια καινούργια μέρα!» [κείμενο/ηχογραφημένο αρχείο] [βλ. παράρτημα] αποσκοπεί στην ανάπτυξη της δεξιότητας της συνδυαστικής και διευρυμένης πρόσληψης της πληροφορίας, της ετοιμότητας και της εγρήγορσης του ατόμου, σε ζητήματα που απαιτούν λήψη απόφασης.

Τα εργαστήρια του προγράμματος, με αυξημένα τα χαρακτηριστικά της συνεργασίας, της ομαδικότητας, της εμπιστοσύνης, της υπευθυνότητας, του συντονισμού, της αλληλοβοήθειας και της ειρηνικής συνύπαρξης στοχεύουν στη μείωση των εντάσεων, του ανταγωνισμού, των συγκρούσεων και της περιθωριοποίησης. Δίνονται ευκαιρίες ανάπτυξης θετικών διαπροσωπικών σχέσεων, ενσυναίσθησης και αποτελεσματικότητας. Δραστηριότητες, όπως είναι η επιχειρηματολογία, το παίξιμο ρόλων, οι μελέτες περίπτωσης, κ.ά., ενισχύουν την αυτοπεποίθηση των συμμετεχόντων και αποτελούν το «προσχέδιο» συνθηκών της «πραγματικής» ζωής.

Εκπαιδευτικοί, μαθητές/τριες και γονείς μπορούν να αξιοποιήσουν το εκπαιδευτικό υλικό και τις συνδέσεις για περαιτέρω διερεύνηση, ενώ οι

προτεινόμενοι φορείς συνεργασίας θα φανούν εξαιρετικά χρήσιμοι στη λήψη της επαγγελματικής απόφασης. Τα φύλλα εργασίας που προτείνονται, καθώς και μέρος των δραστηριοτήτων μπορούν να αποδοθούν είτε με τον συμβατικό τρόπο του εντύπου είτε με εναλλακτικούς τρόπους, αξιοποιώντας τις νέες τεχνολογίες. Δίνεται με τον τρόπο αυτόν η ελευθερία της επιλογής, η δυνατότητα σταδιακής προσαρμογής στα νέα δεδομένα της τεχνολογίας και η ικανοποίηση της επιτυχημένης προσπάθειας. Οι χρόνοι των δραστηριοτήτων των εργαστηρίων είναι εφαρμόσιμοι, με προσαρμογές στο περιβάλλον και τις συνθήκες μάθησης και επεξεργασίας δεδομένων. Επίσης, αξίζει να σημειωθεί ότι έχει προβλεφθεί η αξιοποίηση δραστηριοτήτων που ευνοούν το στοιχείο της συμπερίληψης, με τις απαραίτητες κάθε φορά προσαρμογές, κατά περίπτωση.

Συνοψίζοντας, το εν λόγω πρόγραμμα φιλοδοξεί να αποτελέσει πολύτιμο εργαλείο του/της εκπαιδευτικού για τον Επαγγελματικό Προσανατολισμό των μαθητών/τριών των σχολικών μονάδων, συνεπικουρικά, σε πολλές των περιπτώσεων, στα διδακτικά αντικείμενα, στη βάση της διαθεματικής και διεπιστημονικής προσέγγισής τους, με επέκταση σε θέματα προσωπικότητας και αυτοαποτελεσματικότητας του ατόμου, στο πλαίσιο της προετοιμασίας των αυριανών ενεργών πολιτών.

Πληροφορίες Υλοποίησης: προαπαιτούμενες γνώσεις, προετοιμασία υλικού

[α] προαπαιτούμενες γνώσεις: [1]¹ Ρουτίνες Σκέψεις: βλέπω (see)-σκέφτομαι (think)- αναρωτιέμαι (wonder)] Περίγραμμα επαγγέλματος, Εννοιολογικός χάρτης: c-map tools ή στο c-map cloud ή <https://bubbl.us/>

[2] Τεστ Εργασιακών Αξιών [Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π], ρουτίνα σκέψης: Δημιουργικές Συγκρίσεις], wordwall

[3] Μηχανογραφικό, Ο κύκλος των οπτικών [ρουτίνα σκέψης], βίντεο επαγγελματων, Ρουτίνες Σκέψεις: Ο κύκλος των οπτικών (Circle of Viewpoints)

[4] Τεστ Επαγγελματικών Ενδιαφερόντων [Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π], Ρουτίνες Σκέψεις: Χρώμα-Σύμβολο-Εικόνα [Color-Symbol-Image], Συνδέω-Επεκτείνω-Προβληματίζομαι (Connect, Extend, Challenge), Τμήμα Δημιουργικού Σχεδιασμού και Ένδυσης [ΔΙΠΑΕ] <https://cdc.ihu.gr/programma-sproydon/> & Παραπομπή σε ιστοσελίδα των ΔΙΕΚ και ΙΕΚ ΟΑΕΔ [5] εφαρμογή pixton: <https://edu.pixton.com> ηλεκτρονικό polling <https://www.mentimeter.com/features/live-polling> , webex polling, Τεστ Επαγγελματικών Αποφάσεων [Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π.]

[6] Κατασκευή δραστηριοτήτων <https://wordwall.net/>

[β] προετοιμασία υλικού: [1] Περιγραφική Αυτοαξιολόγηση [δυάδας και ατομική], Πίνακες/κάρτες [Πίνακας των Χρωμάτων, Φανερώσου, Dos & Don'ts], Φύλλο εργασίας [περίγραμμα επαγγέλματος], Εννοιολογικός Χάρτης: c-map tools ή στο c-map cloud ή <https://bubbl.us/>

[2] Κρυπτόλεξο, Φύλλο Συσχέτισης, Κάρτα Επαγγελματία Εαυτού

[3] Κάρτα «Πώς να είναι άραγε;», κάρτα matching

[4] Κάρτες: Δραστηριότητα «Το τραγούδι μας», «Η γνωριμία μου με μια πολύχρωμη μαντίλα, Ποιος είναι ο σωστός χάρτης;», «Κάνε μου like/dislike, Το εισιτήριο της επιτυχίας», «Θέλω να με Γνωρίσω»

¹ Η αρίθμηση αφορά στη σειρά του εργαστηρίου

[5] εργαστήριο [α] δημιουργικής γραφής, [β] ζωγραφικής/σκίτσου, [γ] μουσικής/στιχουργικής και [δ] πληροφορικής, Μελέτη Περίπτωσης «Το χόμπι γίνεται επάγγελμα;», «ψηφοδέλτιο» [έντυπο/ηλεκτρονικό [rolling https://www.mentimeter.com/features/live-polling](https://www.mentimeter.com/features/live-polling) , webex polling]

[6] Άνοιξε το κουτί [Open the Box], Ταίριαξε τις κάρτες/ζευγάρια [Matching Pairs], Η Χαμένη Λέξη [Missing Word] [έντυπο/ηλεκτρονικό αρχείο: <https://wordwall.net/>].

<p>Βαθμίδα/Τάξεις [που προτείνονται]</p>	<p>Γ΄ Γυμνασίου [με δυνατότητα επέκτασης και στις άλλες τάξεις του Γυμνασίου]</p>
<p>Δεξιότητες Στόχευσης του Εργαστηρίου</p>	<p>Κύκλος Δεξιοτήτων Νου</p> <p>Στρατηγική Σκέψη: Οργανωσιακή Σκέψη, Μελέτη Περίπτωσης, Επίλυση προβλημάτων</p> <p>Πλάγια Σκέψη: Δημιουργική Σκέψη, παραγωγική Σκέψη Ολιστική Σκέψη, Κατασκευές, Παιχνίδια, Εφαρμογές</p> <p>Ρουτίνες Σκέψης και Αναστοχασμός</p> <p>Δεξιότητες Υπολογιστικής Σκέψης: Επιστημονική/Υπολογιστική Σκέψη, Διαμεσολάβηση</p>
<p>Σύνδεση με τη Βασική Θεματική</p>	<p>Υποθεματική 2: Γνωριμία με τα Επαγγέλματα</p> <p>Η γνωριμία με τα επαγγέλματα, μέσω των δραστηριοτήτων [κατασκευές, παιχνίδια, εφαρμογές], θα βοηθήσει τους/τις μαθητές/τριες να δημιουργήσουν το περίγραμμα συγκεκριμένων επαγγελματών [συνθήκες εργασίας, αγορά εργασίας, σπουδές, ικανότητες, δεξιότητες, επαγγελματικά δικαιώματα] και να καινοτομήσουν δίνοντας νέες/σύγχρονες προοπτικές στα επαγγέλματα αυτά, με την ανάπτυξη νέων επαγγελματικών δεξιοτήτων. Η προστιθέμενη αξία του εργαστηρίου είναι να ενδυναμωθεί το στοιχείο της αυτοπληροφόρησης, ως πυλώνας ανάπτυξης και εξέλιξης του/της μαθητή/τριας ως ενεργού πολίτη. Η δημιουργική σκέψη, η οργανωτική ικανότητα και ο προγραμματισμός, μέσα από δημιουργικές διαδικασίες, θα κάνουν τους/τις μαθητές/τριες κοινωνούς επαγγελματών του μέλλοντος, αναπτύσσοντας το στοιχείο της κοινωνικής ευθύνης και αποσαφηνίζοντας το περιεχόμενο πτυχών της προσωπικότητάς τους. Η γνωριμία με τα επαγγέλματα θα συμβάλλει ενεργά στη λήψη απόφασης και στη δημιουργία επαγγελματικής ταυτότητας των νέων.</p>

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Εργαστήριο/Τίτλος	Δραστηριότητες [ενδεικτικές]
<p>Οι μαθητές/τριες ολοκληρώνοντας το εργαστήριο θα πρέπει</p> <ul style="list-style-type: none"> -να προσδιορίζουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά ενός επαγγέλματι -να συνδέουν στοιχεία/δεδομένα με τομείς επαγγελμάτων <p>Να διερωτώνται για το σύνολο των αρμοδιοτήτων ενός επαγγέλματι</p> <ul style="list-style-type: none"> -να επιθυμούν να αναζητούν περαιτέρω πληροφορίες για κάποιο επάγγελμα -να εργάζονται ομαδικά για τη συλλογή πληροφοριών για κάποιο επάγγελμα -να αποκτήσουν δεξιότητες διερεύνησης για τη συλλογή πληροφοριών για κάποιο επάγγελμα 	<p>«Λύσε το μυστήριο του κρυμμένου επαγγέλματι»</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Ο Πίνακας των Χρωμάτων -Το παιχνίδι των Dos & Don'ts -Δημιουργία εννοιολογικού χάρτη
<p>Οι μαθητές/τριες ολοκληρώνοντας το εργαστήριο θα πρέπει</p> <ul style="list-style-type: none"> -να παρατηρούν τις λεπτομέρειες που μπορεί να συνθέτουν το περιεχόμενο ενός επαγγέλματος -να ορίζουν το περιεχόμενο της έννοιας της επαγγελματικής αξίας -να διερωτώνται για τη σχέση των επαγγελματικών και την επιλογή επαγγέλματος -να υποστηρίζουν την επιλογή του επαγγέλματος μετά από πληροφόρηση -να αποκτήσουν δεξιότητες αναζήτησης της πληροφορίας για την επαγγελματική επιλογή -να συνεργάζονται στη διαδικασία «γνωριμίας» με τις προϋποθέσεις της επιλογής επαγγέλματος 	<p>«Εγώ ο Επαγγελματις»</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Κρυπτόλεξο -Φύλλο Συσχέτισης -Κάρτα Επαγγέλματι Εαυτού - Τεστ Εργασιακών Αξιών [Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π.]

<p>Οι μαθητές/τριες ολοκληρώνοντας το εργαστήριο θα πρέπει</p> <ul style="list-style-type: none"> -να επιλέγουν το πρόγραμμα σπουδών του επαγγέλματος επιλογής τους -να ταξινομούν τις πληροφορίες για τα επαγγέλματα με παρόμοιο περιεχόμενο σπουδών -να διερωτώνται για ζητήματα που συνθέτουν το περίγραμμα του επαγγέλματος επιλογής τους -να είναι ευνοϊκά διακείμενοι στην αναζήτηση πληροφοριών -να αποκτήσουν δεξιότητες αυτοπληροφόρησης για το επάγγελμα επιλογής τους -να χειρίζονται τις νέες τεχνολογίες με προϋποθέσεις εγκυρότητας και ασφάλειας 	<p>«Άντε τώρα να καταλάβεις τι λέει...»</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Δραστηριότητα «matching» -Πώς να είναι άραγε;
<p>Οι μαθητές/τριες ολοκληρώνοντας το εργαστήριο θα πρέπει</p> <ul style="list-style-type: none"> -να συνδέουν πληροφορίες στη διαδικασία επιλογής επαγγέλματος -να διακρίνουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά γνωρίσματα/κλίσεις/δεξιότητες στη διαδικασία επιλογής επαγγέλματος -να διερωτώνται για το περιεχόμενο σπουδών ενός επαγγέλματος -να έχουν θετική στάση απέναντι στη διευρυμένη προσέγγιση των επαγγελμάτων -να αποκτήσουν δεξιότητες αυτοπληροφόρησης στη διαδικασία επιλογής επαγγέλματος -να συνθέτουν στοιχεία του εαυτού τους στη διαδικασία επιλογής επαγγέλματος 	<p>Έχω «χάρτη»! Ξέρω προς τα που να πάω!»</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Η γνωριμία μου με μια πολύχρωμη μαντίλα - Ποιος είναι ο σωστός χάρτης; - Κάνε μου like/dislike -Το εισιτήριο της επιτυχίας - Θέλω να με Γνωρίσω -Τεστ Επαγγελματικών Ενδιαφερόντων [Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π.]

<p>Οι μαθητές/τριες ολοκληρώνοντας το εργαστήριο θα είναι σε θέση:</p> <ul style="list-style-type: none"> -να ερμηνεύουν τα ενδιαφέροντα/χόμπι τους με σκοπό την επιλογή επαγγέλματος -να συνδέουν τα ενδιαφέροντα με τις επαγγελματικές αποφάσεις -να διερωτώνται για το αν μπορούν τα ενδιαφέροντα/χόμπι τους να συνδέονται με την επιλογή επαγγέλματος -να είναι πρόθυμοι να επεκτείνουν τα ενδιαφέροντά τους σε επιλογή επαγγέλματος -να συνεργάζονται για τη συγκέντρωση πληροφοριών για επαγγέλματα του ενδιαφέροντός τους -να οργανώνουν το υλικό που μπορεί να τους φανεί χρήσιμο στην επιλογή επαγγέλματος 	<p>«Λες να βρήκα το επάγγελμα μου;»</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Μελέτη Περίπτωσης «Το χόμπι γίνεται επάγγελμα; -Εργαστήριο [1] δημιουργικής γραφής, [2] ζωγραφικής/σκίτσου, [3] μουσικής/στιχουργικής και [4] πληροφορικής - Δραστηριότητα «Κυνηγοί Ταλέντων» - Polling -Τεστ Επαγγελματικών Αποφάσεων [Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π.]
<p>Οι μαθητές/τριες ολοκληρώνοντας το εργαστήριο θα είναι σε θέση:</p> <ul style="list-style-type: none"> -να διακρίνουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά γνωρίσματα ενός επαγγέλματος -να αναγνωρίζουν επαγγέλματα μετά από περιγραφή δεδομένων που σχετίζονται με αυτά -να υποστηρίζουν τη διαδικασία αναζήτησης πληροφοριών για το επάγγελμα του ενδιαφέροντος -να είναι πρόθυμοι/ες να μάθουν/πληροφορηθούν για τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του επαγγέλματος ενδιαφέροντος -να παρουσιάζουν τον/την αγαπημένο/η επαγγελματία -να συνεργάζονται για την αναζήτηση πληροφοριών για το επάγγελμα/τον-την επαγγελματία ενδιαφέροντος 	<p>«Ο/η Επαγγελματίας της Εβδομάδας/του Μήνα»</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Δραστηριότητες [1] Άνοιξε το Κουτί [Open the Box] [2] Ταίριαξε τις κάρτες/ζευγάρια [Matching Pairs], [3] Η Χαμένη Λέξη [Missing Word] - «Μαντεύω ακούγοντας και βλέποντας» -Ομάδα/Δυάδα της Εβδομάδας/του Μήνα

<p>Οι μαθητές/τριες ολοκληρώνοντας το εργαστήριο θα είναι σε θέση:</p> <ul style="list-style-type: none"> -να ταξινομούν τις πληροφορίες που θα χρειαστούν για την επαγγελματική επιλογή -να ελέγχουν την πληροφόρηση που λαμβάνουν για τα επαγγέλματα -να υποστηρίζουν την προσπάθεια για πληροφόρηση για τις επαγγελματικές επιλογές -να αρνούνται μη έγκυρη πληροφόρηση για τα επαγγέλματα -να εργάζονται ομαδικά για τη συγκέντρωση πληροφοριών για τις επαγγελματικές επιλογές -να αποκτήσουν δεξιότητες παρουσίασης των πληροφοριών για τα επαγγέλματα 	<p>«Ένας [e] χώρος για σένα και την επιλογή σου»</p>	<p>-[E] Γραφείο Ενημέρωσης - Δημιουργώ κύκλους/σταθμούς αναστοχασμού</p>
--	---	--

Εκπαιδευτικό Υλικό/Συνδέσεις

Επαγγελματικές Μονογραφίες <http://moria.edu4u.gr/Occupations.aspx>
 Επαγγελματικές Μονογραφίες <https://sep4u.gr/professional-monographs/>
 Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π._ Διαδραστική Πύλη Εφήβων
<https://www.eoppep.gr/teens/index.php/component/content/article?id=16>
 Τεστ Επαγγελματικού Προσανατολισμού [Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π]
<https://www.eoppep.gr/teens/index.php/tests>
 Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π._ Βίντεο Επαγγελμάτων
<https://www.eoppep.gr/teens/index.php/professional-video>
 Βασικές Δεξιότητες Δια Βίου Μάθησης
<https://www.eoppep.gr/teens/index.php/professional-video>
 Εργαλείο Εννοιολογικής Χαρτογράφησης
<http://photodentro.edu.gr/lor/handle/8521/3423>
 Pixton: <https://edu.pixton.com>
 Ηλεκτρονικό polling <https://www.mentimeter.com/features/live-polling>
 Μηχανογραφικό Γ.Ε.Λ. & ΕΠΑ.Λ._Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων
<https://www.minedu.gov.gr/exetaseis-2/to-thema-exetaseis>
 Οδηγοί Σπουδών Δ.Ι.Ε.Κ. <http://gsae.edu.gr/el/toppress/1427-odigoι-spoudon-eidikotiton-iek-tou-n-4186-2013>
 Ειδικότητες Ι.Ε.Κ. Ο.Α.Ε.Δ. <https://www.oaed.gr/iek-oaed-arkhiki-epaghghelmatiki-katartisi?tab=eidikotites-iek-oaed&tab2=&tab3=>
 Σωτηρία Καρολίδου (2017). Κάθε μέρα ξημερώνει μια καινούργια ημέρα. Στο Μιας Παρέας Παραμύθια_ Συλλογικό Έργο (Γ. Σπυράκης). Θεσσαλονίκη Σύλλογος

Επιστημόνων Κεντρικής Μακεδονίας «Αριστοτέλης» [σελ. 51-55] [ISBN 978-618-83066-0-8] [βλ. Υλικό Προγράμματος_Παράρτημα_σελ. 37-40]
 Πρόγραμμα σπουδών της Σχολής «Τμήμα Δημιουργικού Σχεδιασμού και Ένδυσης [ΔΙΠΑΕ] <https://cdc.ihu.gr/programma-spydon/>
 Κατασκευή δραστηριοτήτων <https://wordwall.net/>
 Καρολίδου, Σ. (2020). Επαγγελματικός Προσανατολισμός: Επιλογή ή Μάθηση; Μελετώντας την περίπτωση ενός μαθητή Λυκείου. https://synedrio.eeppek.gr/images/program/6th_program.pdf
 Καρολίδου, Σ. & Παπαρρίζου, Ε. (2020). Η σημασία της αυτοπληροφόρησης ως άξονας του επαγγελματικού προσανατολισμού με την προοπτική μιας κοινωνίας ενεργών πολιτών. <http://www.iecat.educircle.gr/images/praktika2020.pdf>
 Δημιουργία ιστοχώρου <https://www.wpbeginner.com/beginners-guide/how-to-choose-the-best-blogging-platform/>

Φορείς και Άλλες Συνεργασίες που θα εμπλουτίσουν το πρόγραμμά μας

Εθνικός Οργανισμός Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού [Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π.]_ Διαδραστική Πύλη Εφήβων <https://www.eoppep.gr/teens/index.php/component/content/article?id=16>
 Κέντρα Εκπαιδευτικής Συμβουλευτικής Υποστήριξης_ Εκπαιδευτικοί με Ειδίκευση στη Συμβουλευτική στον Επαγγελματικό Προσανατολισμό [Κ.Ε.Σ.Υ.] <https://www.eoppep.gr/teens/index.php/component/content/article?id=16>
 Δημόσια Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης [Δ.Ι.Ε.Κ.] <https://education.gr/lista-dimosia-iek/dimosia-iek-attikis/> [Όλα τα Δημόσια Ι.Ε.Κ. ανά περιοχή]
 Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού <https://www.oaed.gr/>
 European School Radio <http://europeanschoolradio.eu/el>
 Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα [Α.Π.Θ., ΔΙΠΑΕ, κλπ]
 Γραφεία Διασύνδεσης των Πανεπιστημίων
 Μουσικό Σχολείο
 Καλλιτεχνικό Σχολείο
 Οδεία, Σχολές Χορού, Θεατρικές Σχολές/Εργαστήρια

Αξιολόγηση Προγράμματος-Συνολική Αποτίμηση και Αναστοχασμός πάνω στην υλοποίηση-Εκδηλώσεις διάχυσης

Αξιολόγηση Προγράμματος-Συνολική Αποτίμηση και Αναστοχασμός πάνω στην υλοποίηση [βλ. υλικό προγρ._σελ. 24-30]:

1. Αναστοχαστικός Κύκλος_Μοντέλο Gibb's [1988]_Εκπαιδευτικοί, Μαθητές/τριες
2. Ερωτηματολόγιο Αξιολόγησης Προγράμματος [Εκπαιδευτικός]
3. Ερωτηματολόγιο Αξιολόγησης Προγράμματος [Μαθητής/τρια]
4. Φύλλο/ρουμπρίκα περιγραφικής αξιολόγησης
5. Φύλλο Αξιολόγησης

Εκδηλώσεις διάχυσης: [Ε] Γραφείο Ενημέρωσης, Ανάρτηση στην ιστοσελίδα του

σχολείου, Δημιουργία blog, Ενημερωτικό φυλλάδιο, E book/Οδηγό
 Επαγγελματιών, Εκπομπή στο European School Radio

**Υποδειγματικό Υλικό-Δειγματικά Φύλλα Εργασίας-Περιγραφή Εργασιών και
 δράσεων (3-5 φύλλα) [βλ. Υλικό Προγράμματος_Εργαστήρια]**

Δειγματικά Φύλλα Εργασίας:

- [1] Περίγραμμα Επαγγέλματος,
- [2] Dos & Don'ts
- [3] Πίνακας των Χρωμάτων
- [4] Φανερώσου!
- [5] Κρυπτόλεξο
- [6] Κάρτα Επαγγελματία Εαυτού
- [7] Κάνε μου like/Dislike
- [8] Θέλω να με Γνωρίσω
- [9] Η γνωριμία μου με μια πολύχρωμη μαντίλα
- [10] Ποιος είναι ο σωστός χάρτης;
- [11] Το εισιτήριο της επιτυχίας

Περιγραφή [7] Εργασιών του Προγράμματος: Επισυνάπτεται το σχετικό υλικό

Ενδεικτικές Δραστηριότητες για την Περιγραφική Αξιολόγηση

[βλ. υλικό προγρ._σελ. 31-33]

1. Swot Analysis
2. Αφήγηση Μιας Ιστορίας «Η ιστορία της επόμενης μέρας»
3. Εννοιολογικός Χάρτης

Φύλλα Περιγραφικής Αυτό-αξιολόγησης [βλ. υλικό προγρ._σελ. 34-35]

1. Φύλλο Ατομικής Περιγραφικής Αυτοαξιολόγησης Μαθητή/τριας
2. Φύλλο Ομαδικής/Διάδας Περιγραφικής Αυτοαξιολόγησης Μαθητών/τριών

Περιγραφή Ενδεικτικών Δραστηριοτήτων για το Portfolio του/της μαθητή/τριας

[βλ. Υλικό Προγράμματος_Εργαστήρια]

- [1] Συμβόλαιο Συνεργασίας [Το παιχνίδι των Dos & Don'ts]
- [2] Περίγραμμα Επαγγέλματος,
- [3] Φανερώσου
- [4] Κάρτα Επαγγελματία Εαυτού
- [5] Θέλω να με Γνωρίσω
- [6] Το εισιτήριο της επιτυχίας

Περιγραφή Εργαστηρίου [1]

Τίτλος: «Λύσε το μυστήριο του κρυμμένου επαγγελματία»

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα

Οι μαθητές/τριες ολοκληρώνοντας το εργαστήριο θα είναι σε θέση:

- να προσδιορίζουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά ενός επαγγελματία
- να συνδέουν στοιχεία/δεδομένα με τομείς επαγγελμάτων

Να διερωτώνται για το σύνολο των αρμοδιοτήτων ενός επαγγελματία

- να επιθυμούν να αναζητούν περαιτέρω πληροφορίες για κάποιο επάγγελμα
- να εργάζονται ομαδικά για τη συλλογή πληροφοριών για κάποιο επάγγελμα
- να αποκτήσουν δεξιότητες διερεύνησης για τη συλλογή πληροφοριών για κάποιο επάγγελμα

Ανάπτυξη Δεξιοτήτων Νου

Στρατηγική Σκέψη: Οργανωσιακή Σκέψη

Πλάγια Σκέψη: Δημιουργική Σκέψη, Παραγωγική Σκέψη, Ολιστική Σκέψη, Κατασκευές, Παιχνίδια, Εφαρμογές

Ρουτίνες Σκέψης: βλέπω (see)-σκέφτομαι (think)- αναρωτιέμαι (wonder)] και Αναστοχασμός

Δεξιότητες Υπολογιστικής Σκέψης: Επιστημονική Σκέψη

Εργαστήριο 1^ο [2 διδ. ώρα] [2Χ45'] [Εργαστήριο Πληροφορικής/Τάξη/Ηλεκτρονική Τάξη] [βλ. υλικό προγρ. _σελ. 5-9]

Χωρισμός σε ομάδες [15']: Δραστηριότητα: Ο Πίνακας των Χρωμάτων. Δίνουμε στα παιδιά, τυχαία/όχι, κάρτες που θα πρέπει να τοποθετήσουν στον πίνακα των χρωμάτων αξιοποιώντας δικά τους βιώματα, ερεθίσματα και να τις ονοματίσουν. Η κάθε ομάδα έχει πλέον το όνομά της-χρώμα. Εκφράζουν τις σκέψεις τους, απαντώντας στο ερώτημα: «τί σκέψεις κάνεις;» [ρουτίνα σκέψης: βλέπω (see)-σκέφτομαι (think)- αναρωτιέμαι (wonder)]

Συμβόλαιο Συνεργασίας [10']: Δραστηριότητα: Το παιχνίδι των Dos & Don'ts. Τα παιδιά στις ομάδες τους, μέσω των εκπροσώπων τους συμπληρώνουν στον πίνακα αντίστοιχα. Στο τέλος υπογράφουν όλα τα παιδιά και ο/η εκπαιδευτικός. Το κρεμάμε στον τοίχο/εμφανές σημείο/και το αναρτούμε στην ιστοσελίδα του σχολείου/blog/ομάδα.

Παρατήρηση και Επέκταση [10']: Δραστηριότητα: Φανερώσου!. Στον Πίνακα των Χρωμάτων προστίθεται μια ακόμη στήλη που βάζει την κάθε ομάδα να βρει ποιος επαγγελματίας «κρύβεται» πίσω από κάθε εικόνα και χρώμα. Τα παιδιά με καταιγισμό ιδεών καταλήγουν σε κάποια επαγγέλματα και «φανερώνουν» τον/την επαγγελματία.

Φύλλο Εργασίας [25']: Δίνεται το περίγραμμα της επαγγελματικής μονογραφίας και τα παιδιά στην ομάδα επιχειρούν να το συμπληρώσουν [περιγραφή επαγγέλματος, συνθήκες εργασίας, ιδιαίτερα προσωπικά χαρακτηριστικά και ικανότητες, σπουδές, επαγγελματικά δικαιώματα, τομείς απασχόλησης και προοπτικές αγοράς εργασίας, πηγές πληροφόρησης].

Βοηθητικό Υλικό: Ιστοσελίδες με Επαγγελματικές Μονογραφίες-Περιγράμματα/
εκτυπωμένες πληροφορίες

Παρουσίαση εργασιών στην ολομέλεια και **δημιουργία εννοιολογικού χάρτη**
[έντυπο/ηλεκτρονικό] [20΄]

Ανατροφοδότηση-Περιγραφική Αυτοαξιολόγηση [ομάδας και ατομική][5΄]

Περιγραφή Εργαστηρίου [2]

Τίτλος: «Εγώ ο Επαγγελματίας»

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα

Οι μαθητές/τριες ολοκληρώνοντας το εργαστήριο θα είναι σε θέση:

- να παρατηρούν τις λεπτομέρειες που μπορεί να συνθέτουν το περιεχόμενο ενός επαγγέλματος
- να ορίζουν το περιεχόμενο της έννοιας της επαγγελματικής αξίας
- να διερωτώνται για τη σχέση των επαγγελματικών και την επιλογή επαγγέλματος
- να υποστηρίζουν την επιλογή του επαγγέλματος μετά από πληροφόρηση
- να αποκτήσουν δεξιότητες αναζήτησης της πληροφορίας για την επαγγελματική επιλογή
- να συνεργάζονται στη διαδικασία «γνωριμίας» με τις προϋποθέσεις της επιλογής επαγγέλματος

Ανάπτυξη Δεξιοτήτων Νου

Στρατηγική Σκέψη: Οργανωσιακή Σκέψη, Μελέτη Περίπτωσης/Σύντομη Ιστορία

Πλάγια Σκέψη: Δημιουργική Σκέψη, παραγωγική Σκέψη Ολιστική Σκέψη, Κατασκευές, Παιχνίδια, Εφαρμογές

Ρουτίνες Σκέψης: Δημιουργικές Συγκρίσεις (Creative Comparisons) και Αναστοχασμός

Δεξιότητες Υπολογιστικής Σκέψης: Επιστημονική Σκέψη

Εργαστήριο 2^ο [2 διδ. ώρα] [2Χ45'] [Εργαστήριο Πληροφορικής/Τάξη/Ηλεκτρονική Τάξη] [βλ. υλικό προγρ._σελ. 10-12]

Χωρισμός σε Δυάδες [5']: Όλα τα παιδιά έχουν γυρισμένη την πλάτη και κολλάω ανά δύο το ίδιο χρωματιστό χαρτάκι. Το κάθε παιδί γυρίζει και αναζητά το ίδιο χρώμα χαρτάκι με το δικό του.

Αφόρμηση [10']: Στην τάξη ακούγεται μια ιστορία με τίτλο: «Κάθε μέρα ξημερώνει και μια καινούργια μέρα!» [ηχογραφημένο αρχείο] [βλ. Υλικό Προγράμματος_Παράρτημα_σελ. 37-40]

Παρατήρηση, σκέψη και επέκταση [15']: Δραστηριότητα «κρυπτόλεξο» [έντυπο/ηλεκτρονικό-π.χ.wordwall] [5']. Τα παιδιά καλούνται ανά δύο να παρατηρήσουν ένα κρυπτόλεξο και να βρουν ποιες λέξεις κρύβονται σε αυτό. Οι λέξεις θα πρέπει να είναι από το κείμενο που μόλις άκουσαν. Στη συνέχεια, συμπληρώνουν το «φύλλο συσχέτισης»: κατάστασης/αντικειμένου/ατόμου [που άκουσαν στην ιστορία] & επαγγέλματος/επαγγελματία [που θεωρούν ότι μπορεί να σχετίζεται, σύμφωνα με τα βιώματά τους, τα διαβάσματα/ακούσματά τους] [10'].

Λέξεις και Επαγγέλματα [15']: Το κρυπτόλεξο λυμένο το κολλάμε στον τοίχο/το «ανεβάζουμε» στον Η/Υ. Συμπληρώνουμε όλοι μαζί το φύλλο συσχέτισης. Συγκρίνουν οι μαθητές/τριες τις απαντήσεις τους [ρουτίνα σκέψης: Δημιουργικές Συγκρίσεις]. Δίπλα δίπλα τα δύο φύλλα συνθέτουν τον τρόπο αναζήτησης ενός επαγγέλματος. Οι λέξεις από το κρυπτόλεξο είναι το αρχικό ερέθισμα κάποιου ατόμου που μπορεί να γίνει κίνητρο, για την επιλογή επαγγέλματος, ενώ η συσχέτιση κατάστασης/ατόμου/αντικειμένου μπορεί να δώσει απαντήσεις σχετικά

με το περιεχόμενο/τρόπο αναζήτησης ενός επαγγελματικού περιγράμματος [περιγραφή επαγγέλματος, συνθήκες εργασίας, ιδιαίτερα προσωπικά χαρακτηριστικά και ικανότητες, σπουδές, επαγγελματικά δικαιώματα, τομείς απασχόλησης και προοπτικές αγοράς εργασίας, πηγές πληροφόρησης].

Τεστ Εργασιακών Αξιών [30']: Δίνεται στα παιδιά ο σύνδεσμος για το Τεστ Εργασιακών Αξιών [Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π.] και κάνουν ανά δυάδα μια σύντομη περιδιάβαση στις ερωτήσεις και συζητούν πάνω σε αυτές. Συμπληρώνουν την «κάρτα του επαγγελματία εαυτού τους» [ατομικά]. Ανταλλάσσουν τις κάρτες μεταξύ τους [δυάδα] και συζητούν.

Συζήτηση-Συμπεράσματα [10']

Ανατροφοδότηση-Περιγραφική Αυτοαξιολόγηση [ομάδας και ατομική][5']

Περιγραφή Εργαστηρίου [3]

Τίτλος: «Άντε τώρα να καταλάβεις τι λέει...»

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα

Οι μαθητές/τριες ολοκληρώνοντας το εργαστήριο θα είναι σε θέση:

- να επιλέγουν το πρόγραμμα σπουδών του επαγγέλματος επιλογής τους
- να ταξινομούν τις πληροφορίες για τα επαγγέλματα με παρόμοιο περιεχόμενο σπουδών
- να διερωτώνται για ζητήματα που συνθέτουν το περίγραμμα του επαγγέλματος επιλογής τους
- να είναι ευνοϊκά διακείμενοι στην αναζήτηση πληροφοριών
- να αποκτήσουν δεξιότητες αυτοπληροφόρησης για το επάγγελμα επιλογής τους
- να χειρίζονται τις νέες τεχνολογίες με προϋποθέσεις εγκυρότητας και ασφάλειας

Ανάπτυξη Δεξιοτήτων Νου

Στρατηγική Σκέψη: Οργανωσιακή Σκέψη, Μελέτη Περίπτωσης/Σύντομη Ιστορία, Επίλυση προβλημάτων

Πλάγια Σκέψη: Δημιουργική Σκέψη, παραγωγική Σκέψη Ολιστική Σκέψη, Παιχνίδια, Εφαρμογές

Ρουτίνες Σκέψης: Ο κύκλος των οπτικών (Circle of Viewpoints) και Αναστοχασμός
Δεξιότητες Υπολογιστικής Σκέψης: Επιστημονική/ Σκέψη

Εργαστήριο 3^ο [1 διδ. ώρα] [1Χ45'] [Εργαστήριο Πληροφορικής/Τάξη/Ηλεκτρονική Τάξη] [βλ. υλικό προγρ._σελ. 13-14]

Χωρισμός σε ομάδες [5']: Δίνονται τρεις [π.χ. για τρεις ομάδες] δυνατότητες [1] με λεκτικό τρόπο [2] με συμβολικό τρόπο [π.χ. ένα αντικείμενο που σημαίνει κάτι] και [3] συναισθήματα. Επιλέγουν τα παιδιά και σχηματίζονται οι ομάδες [για να είναι ισάριθμες] μπορούν να αναγράφονται σε καρτέλες και να δώσουμε στο κάθε παιδί.

Ο κύκλος των οπτικών [ρουτίνα σκέψης] [5']: Δραστηριότητα «matching-ταιριάζω». Τα παιδιά καλούνται να διερευνήσουν το θέμα της επικοινωνίας από τρεις οπτικές [λεκτική, συμβολική, συναισθηματική]. Ανακαλούν στη μνήμη τους από το κείμενο που είχαν ακούσει: «Κάθε μέρα ξημερώνει και μια καινούργια μέρα!» [ηχογραφημένο αρχείο] [βλ. παράρτημα] τρόπους επικοινωνίας.

Επαγγέλματα Επικοινωνίας [20']: Συζητάμε για επαγγέλματα που σχετίζονται με τη λεκτική επικοινωνία και μάλιστα ατόμων από διαφορετικά μέρη με καταιγισμό ιδεών. Με βάση το κριτήριο αυτό δίνονται ιστοσελίδες αναζήτησης επαγγελματικών περιγραμμάτων και τα παιδιά συμπληρώνουν το περίγραμμα [α] καθηγητή ξένων γλωσσών, [β] μεταφραστή, [γ] διερμηνέα [ένα για κάθε ομάδα] με τη δραστηριότητα συμπλήρωσης «Πώς να είναι άραγε;»

Βοηθητικό Υλικό: [έντυπο/ηλεκτρονική μορφή] Η κάθε ομάδα εσωτερικά κατανέμει το υλικό και στο τέλος συνθέτουν τις πληροφορίες με βάση τη δραστηριότητα «Πώς να είναι άραγε;». Βίντεο Επαγγελματών [καθηγητές ξένων γλωσσών], Βίντεο με βασικές δεξιότητες Δια Βίου Μάθησης [επικοινωνία σε ξένες γλώσσες], Τίτλος Σχολών με σχετικές σπουδές από το μηχανογραφικό [π.χ. Ιόνιο Πανεπιστήμιο-Κέρκυρα: Ξένων Γλωσσών Μετάφρασης και Διερμηνείας] και παρουσιάσεις πανεπιστημίων με τα σχετικά τμήματα [π.χ. Α.Π.Θ. Αγγλική Φιλολογία]

Συζήτηση-Συμπεράσματα [10']: Με οδηγό την κάρτα δραστηριότητας
Ανατροφοδότηση-Περιγραφική Αυτοαξιολόγηση [ομάδας και ατομική][5']

Περιγραφή Εργαστηρίου [4]

Τίτλος: «Έχω «χάρτη»! Ξέρω προς τα που να πάω!»

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα

Οι μαθητές/τριες ολοκληρώνοντας το εργαστήριο θα είναι σε θέση:

- να συνδέουν πληροφορίες στη διαδικασία επιλογής επαγγέλματος
- να διακρίνουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά γνωρίσματα/κλίσεις/δεξιότητες στη διαδικασία επιλογής επαγγέλματος
- να διερωτώνται για το περιεχόμενο σπουδών ενός επαγγέλματος
- να έχουν θετική στάση απέναντι στη διευρυμένη προσέγγιση των επαγγελμάτων
- να αποκτήσουν δεξιότητες αυτοπληροφόρησης στη διαδικασία επιλογής επαγγέλματος
- να συνθέτουν στοιχεία του εαυτού τους στη διαδικασία επιλογής επαγγέλματος

Ανάπτυξη Δεξιοτήτων Νου

Στρατηγική Σκέψη: Οργανωσιακή Σκέψη, Μελέτη Περίπτωσης/Σύντομη Ιστορία, Επίλυση προβλημάτων

Πλάγια Σκέψη: Δημιουργική Σκέψη, Παραγωγική Σκέψη Ολιστική Σκέψη, Παιχνίδια, Εφαρμογές

Ρουτίνες Σκέψης: Χρώμα-Σύμβολο-Εικόνα [Color-Symbol-Image], Συνδέω-Επεκτείνω-Προβληματίζομαι (Connect, Extend, Challenge)] και Αναστοχασμός

Δεξιότητες Υπολογιστικής Σκέψης: Επιστημονική/ Σκέψη

Εργαστήριο 4^ο [2 διδ. ώρα] [2Χ45'] [Εργαστήριο Πληροφορικής/Τάξη/Ηλεκτρονική Τάξη] [βλ. υλικό προγρ. _σελ.15-19]

Χωρισμός σε ομάδες [5']: Δραστηριότητα «Το τραγούδι μας». Επιλέγω τρία τραγούδια [για τρεις ομάδες] και έχω γράψει τους στίχους [από μια σειρά σε μια κάρτα] και δίνω τις κάρτες στα παιδιά. Διαβάζουν τον στίχο τους και ακούνε ένα ένα τα τραγούδια. Τα παιδιά που έχουν τους στίχους του ίδιου τραγουδιού γίνονται ομάδα [όσα άτομα είναι η ομάδα τόσοι είναι και οι στίχοι του κάθε τραγουδιού].

Χρώμα-Σύμβολο-Εικόνα [Color-Symbol-Image][ρουτίνα σκέψης] [20']: Δραστηριότητα «Η γνωριμία μου με μια πολύχρωμη μαντίλα». Ανακαλούν τα παιδιά στη μνήμη τους την ιστορία που άκουσαν «Κάθε μέρα ξημερώνει και μια καινούργια μέρα!» [ηχογραφημένο αρχείο] [βλ. παράρτημα]. Αφού οι ομάδες επεξεργάστηκαν τις εικόνες καλούνται να κάνουν τη δραστηριότητα «Ποιος είναι ο σωστός χάρτης;», σύμφωνα με την οποία θα πρέπει να επιλέξουν τις εικόνες που, κατά τη γνώμη τους, δημιουργούν την πιο κατάλληλη διαδρομή, ώστε να φτάσουν στο ύφασμα/μαντίλα. [Υλικό επεξεργασίας στην τάξη ή ομαδική εργασία στο σπίτι ή χωρισμός σε ομάδες στο webex: Παραπομπή σε πρόγραμμα σπουδών της Σχολής «Τμήμα Δημιουργικού Σχεδιασμού και Ένδυσης [ΔΙΠΑΕ] <https://cdc.ihu.gr/programma-spoydon/> & Παραπομπή σε ιστοσελίδα των ΔΙΕΚ και ΙΕΚ ΟΑΕΔ [τρόπος αναζήτησης της πληροφορίας, εγκυρότητα πληροφορίας, επέκταση σκέψης και συνδυασμός γνωστικών αντικειμένων, συνδυασμός ενδιαφερόντων και κλίσεων, αγορά εργασίας, διεπιστημονική προσέγγιση].

Γνωριμία με τον Επαγγελματία [20']: Δραστηριότητα «Κάνε μου like/dislike» Στον χάρτη που δημιούργησαν οι ομάδες αντιστοιχίζουν σε κάθε στάδιο το/α

επάγγελμα/ατα-επαγγελματία/ες που γνωρίζουν και αντιδρούν [προσαρμόζεται η αντίδραση σε έντυπο/ηλεκτρονικό περιβάλλον] [emoji, χεράκι, καρδούλα, απόρριψη, κλπ]. Με αφορμή τη δραστηριότητα αυτή, τα παιδιά ατομικά συμπληρώνουν σε μια κάρτα «Το εισιτήριο της επιτυχίας» τα ενδιαφέροντά τους, τις κλίσεις και τις δεξιότητές τους [ρουτίνα σκέψης: συνδέω-επεκτείνω-προβληματίζομαι (Connect, Extend, Challenge)].

Τεστ Επαγγελματικού Προσανατολισμού [30']: Τεστ Επαγγελματικών Ενδιαφερόντων [Ε.Ο.Π.Ε.Π.][εκτυπωμένο/Η.Υ]. Τα παιδιά κάνουν μια σύντομη περιδιάβαση στις ερωτήσεις και συζητούν πάνω σε αυτές. Συμπληρώνουν την κάρτα «Θέλω να με Γνωρίσω» [ατομικά]. Ανταλλάσσουν τις κάρτες μεταξύ τους και συζητούν.

Συζήτηση-Συμπεράσματα [10']

Ανατροφοδότηση-Περιγραφική Αυτοαξιολόγηση [ομάδας και ατομική][5']

Περιγραφή Εργαστηρίου [5]

Τίτλος: «Λες να βρήκα το επάγγελμά μου;»

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα

Οι μαθητές/τριες ολοκληρώνοντας το εργαστήριο θα είναι σε θέση:

- να ερμηνεύουν τα ενδιαφέροντα/χόμπι τους με σκοπό την επιλογή επαγγέλματος
- να συνδέουν τα ενδιαφέροντα με τις επαγγελματικές αποφάσεις
- να διερωτώνται για το αν μπορούν τα ενδιαφέροντα/χόμπι τους να συνδέονται με την επιλογή επαγγέλματος
- να είναι πρόθυμοι να επεκτείνουν τα ενδιαφέροντά τους σε επιλογή επαγγέλματος
- να συνεργάζονται για τη συγκέντρωση πληροφοριών για επαγγέλματα του ενδιαφέροντός τους
- να οργανώνουν το υλικό που μπορεί να τους φανεί χρήσιμο στην επιλογή επαγγέλματος

Ανάπτυξη Δεξιοτήτων Νου

Στρατηγική Σκέψη: Οργανωσιακή Σκέψη, Μελέτη Περίπτωσης

Πλάγια Σκέψη: Δημιουργική Σκέψη, παραγωγική Σκέψη Ολιστική Σκέψη, Κατασκευές, Παιχνίδια, Εφαρμογές

Ρουτίνες Σκέψης: Συνδέω-Επεκτείνω-Προβληματίζομαι (Connect, Extend, Challenge), «Μπες στα παπούτσια» (Step Inside) και Αναστοχασμός

Δεξιότητες Υπολογιστικής Σκέψης: Επιστημονική Σκέψη

Εργαστήριο 5^ο [2 διδ. ώρα] [2Χ45'] [Εργαστήριο Πληροφορικής/Τάξη/Ηλεκτρονική Τάξη] [βλ. υλικό προγρ._σελ.20-21]

Χωρισμός σε ομάδες [δυάδες] [5']: Τα παιδιά ελεύθερα επιλέγουν τις «γωνιές» τους και δημιουργούν τις ομάδες τους [κανόνας: μέσα στην «θεματική» ομάδα εργάζονται ανά δύο, παρόλο που έχουν το ίδιο θέμα]. Σε κάθε γωνιά υπάρχουν ήδη τα απαραίτητα «υλικά». Σχηματίζονται οι ομάδες: [1] γραφής [χαρτί/χαρτόνι, μολύβι/στυλό], [2] σκίτσου/ζωγραφικής [μπλοκ ζωγραφικής/χαρτόνι, μπογιές/μαρκαδόροι], [3] μουσικής/στίχοι-ήχος [μουσικά όργανα, χαρτί/χαρτόνι, μολύβι/στυλό] και [4] η/υ [εφαρμογή pixton: <https://edu.pixton.com>]

Ρουτίνα Σκέψης: Συνδέω-Επεκτείνω-Προβληματίζομαι (Connect, Extend, Challenge) [15']: Δίνω μια Μελέτη Περίπτωσης «Το χόμπι γίνεται επάγγελμα;», την οποία συνδέουν με την ιστορία που άκουσαν «Κάθε μέρα ξημερώνει και μια καινούργια μέρα!» [ηχογραφημένο αρχείο] [βλ. παράρτημα], επεκτείνουν σε επαγγελματικά περιγράμματα και προβληματίζονται για την επαγγελματική επιλογή. Στη συνέχεια, προσπαθώντας να μπουν στη θέση του ατόμου της Μελέτης Περίπτωσης, [ρουτίνα: «Μπες στα παπούτσια» (Step Inside)], αναλαμβάνουν ρόλο επαγγελματία, σύμφωνα με την αρχική επιλογή της ομάδας. Συζήτηση

Υλοποίηση Εργαστηρίων [20']: Τα παιδιά υλοποιούν στην ομάδα τους εργαστήριο [1] δημιουργικής γραφής, [2] ζωγραφικής/σκίτσου, [3] μουσικής/στιχουργικής και [4] πληροφορικής.

Βοηθητικό Υλικό [δυνατότητα επιλογής των παιδιών/εκπαιδευτικού εργαστηρίου-ειδικότητας]: Βίντεο Επαγγελμάτων Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π. & Βασικές Δεξιότητες Δια Βίου Μάθησης

Παρουσίαση στην ολομέλεια [20']: Δραστηριότητα «Κυνηγοί Ταλέντων». Οι ομάδες παρουσιάζουν και οι υπόλοιπες ομάδες «ψηφίζουν» [ετεροαξιολόγηση] με βάση το «ψηφοδέλτιο» [έντυπο/ηλεκτρονικό rolling

<https://www.mentimeter.com/features/live-polling> , webex polling].

Τεστ Επαγγελματικού Προσανατολισμού [15']: Τεστ Επαγγελματικών Αποφάσεων [Ε.Ο.Π.Ε.Π.][εκτυπωμένο/Η.Υ]. Τα παιδιά κάνουν μια σύντομη περιδιάβαση στις ερωτήσεις και συζητούν πάνω σε αυτές.

Συζήτηση-Συμπεράσματα [10']

Ανατροφοδότηση-Περιγραφική Αυτοαξιολόγηση [ομάδας και ατομική][5']

Περιγραφή Εργαστηρίου [6]

Τίτλος: «Ο/η Επαγγελματίας της Εβδομάδας/του Μήνα»

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα

Οι μαθητές/τριες ολοκληρώνοντας το εργαστήριο θα είναι σε θέση:

- να διακρίνουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά γνωρίσματα ενός επαγγέλματος
- να αναγνωρίζουν επαγγέλματα μετά από περιγραφή δεδομένων που σχετίζονται με αυτά
- να υποστηρίζουν τη διαδικασία αναζήτησης πληροφοριών για το επάγγελμα του ενδιαφέροντος
- να είναι πρόθυμοι/ες να μάθουν/πληροφορηθούν για τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του επαγγέλματος ενδιαφέροντος
- να παρουσιάζουν τον/την αγαπημένο/η επαγγελματία
- να συνεργάζονται για την αναζήτηση πληροφοριών για το επάγγελμα/τον-την επαγγελματία ενδιαφέροντος

Ανάπτυξη Δεξιοτήτων Νου

Στρατηγική Σκέψη: Οργανωσιακή Σκέψη

Πλάγια Σκέψη: Δημιουργική Σκέψη, Παραγωγική Σκέψη Ολιστική Σκέψη, Κατασκευές, Παιχνίδια, Εφαρμογές

Ρουτίνες Σκέψης: Τι σε κάνει να το λες (what makes you say)] και Αναστοχασμός

Δεξιότητες Υπολογιστικής Σκέψης: Επιστημονική Σκέψη

Εργαστήριο 6^ο [2 διδ. ώρα] [2Χ45'] [Εργαστήριο Πληροφορικής/Τάξη/Ηλεκτρονική Τάξη] [βλ. υλικό προγρ._σελ. 22]

Χωρισμός σε ομάδες [δυάδες] [5']: Τα παιδιά ελεύθερα επιλέγουν τη δραστηριότητα που θέλουν και δημιουργούν τις ομάδες τους [κανόνας: μέσα στην ομάδα «δραστηριότητας» εργάζονται ανά δύο, παρόλο που έχουν το ίδιο θέμα]. Για κάθε δραστηριότητα υπάρχουν ήδη τα απαραίτητα «υλικά» [έντυπο/ηλεκτρονικό αρχείο <https://wordwall.net/>].

Ενημέρωση για επαγγέλματα [30']: Τα παιδιά ενημερώνονται για επαγγέλματα μέσα από δραστηριότητες [1] Άνοιξε το Κουτί [Open the Box] <https://wordwall.net/resource/16287603>: μέσα σε ένα κουτί έχω κάρτες με επαγγέλματα και το ένα παιδί ρωτάει το άλλο να του πει π.χ. περιβάλλον εργασίας [αν βρει κάποια από τις σωστές απαντήσεις της κάρτας κερδίζει την κάρτα], [2] Ταίριαξε τις κάρτες/ζευγάρια [Matching Pairs] <https://wordwall.net/resource/16287667>: Η κάθε κάρτα επαγγέλματος έχει και μια κάρτα που της ταιριάζει [π.χ. μουσικός + μουσικό όργανο/ πολιτικός μηχανικός +οικοδομή, κλπ], [3] Η Χαμένη Λέξη [Missing Word] <https://wordwall.net/resource/16287764>: Κάθε κάρτα με επάγγελμα έχει και μια φράση που της λείπει μια λέξη και τη βρίσκω [άλλη κάρτα] για να τη συμπληρώσω.

Συζήτηση-Συμπεράσματα [10']

Μαθαίνω για Επαγγελματίες από διάφορους χώρους επαγγελμάτων [30']:
Δραστηριότητα: «Μαντεύω ακούγοντας και βλέποντας». Η κάθε δυάδα αποφασίζει να παρουσιάσει έναν/μια επαγγελματία. Συγκεντρώνουν βασικά χαρακτηριστικά προσωπικότητας, χώρου που δραστηριοποιείται, κλπ. Στη συνέχεια, το ένα παιδί

διαβάζει αυτές τις πληροφορίες ενώ το άλλο αναπαριστά τις πληροφορίες με παντομίμα, ενεργοποιώντας έτσι περισσότερες της μιας των αισθήσεων. Οι υπόλοιπες δυάδες καλούνται να βρουν τη σωστή απάντηση [ρουτίνα σκέψης: Τι σε κάνει να το λες (what makes you say)]. Η ομάδα που θα συγκεντρώσει τις περισσότερες σωστές απαντήσεις ανακηρύσσεται Ομάδα/Δυάδα της Εβδομάδας/του Μήνα και αποφασίζει για τον/την επαγγελματία που θα ασχοληθούν, για να γνωρίσουν καλύτερα [άρθρα, συνεντεύξεις, κλπ].

Συζήτηση-Συμπεράσματα [10']

Ανατροφοδότηση-Περιγραφική Αυτοαξιολόγηση [ομάδας και ατομική][5']

Περιγραφή Εργαστηρίου [7]

Τίτλος: «Ένας [e] χώρος για σένα και την επιλογή σου»

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα

Οι μαθητές/τριες ολοκληρώνοντας το εργαστήριο θα είναι σε θέση:

- να ταξινομήσουν τις πληροφορίες που θα χρειαστούν για την επαγγελματική επιλογή
- να ελέγχουν την πληροφόρηση που λαμβάνουν για τα επαγγέλματα
- να υποστηρίζουν την προσπάθεια για πληροφόρηση για τις επαγγελματικές επιλογές
- να αρνούνται μη έγκυρη πληροφόρηση για τα επαγγέλματα
- να εργάζονται ομαδικά για τη συγκέντρωση πληροφοριών για τις επαγγελματικές επιλογές
- να αποκτήσουν δεξιότητες παρουσίασης των πληροφοριών για τα επαγγέλματα

Κύκλος Δεξιοτήτων Νου

Στρατηγική Σκέψη: Οργανωσιακή Σκέψη, Επίλυση προβλημάτων

Πλάγια Σκέψη: Δημιουργική Σκέψη, Παραγωγική Σκέψη Ολιστική Σκέψη, Κατασκευές, Παιχνίδια, Εφαρμογές

Ρουτίνες Σκέψης: Τότε Νόμισα-Τώρα Ξέρω (I Used To Think-Now I Think) και Αναστοχασμός

Δεξιότητες Υπολογιστικής Σκέψης: Επιστημονική Σκέψη, Διαμεσολάβηση

Εργαστήριο 7^ο [2 διδ. ώρα] [2Χ45'] [Εργαστήριο Πληροφορικής/Τάξη/Ηλεκτρονική Τάξη] [βλ. υλικό προγρ._σελ. 23]

Χωρισμός σε ομάδες [5']: Τα παιδιά επιλέγουν μια από τις γωνίες που έχουν δημιουργηθεί στον χώρο και δημιουργούν τις ομάδες τους [κανόνες: μέσα στην ομάδα εργάζονται ανά δύο, παρόλο που έχουν το ίδιο θέμα]. Σε κάθε γωνιά υπάρχουν ήδη τα απαραίτητα «υλικά» [1] τραπέζι και καρέκλα, [2] καρέκλα και η/υ, [3] φωτογραφική μηχανή/κάμερα/μικρόφωνο, [4] τηλέφωνο

[E] Γραφείο Ενημέρωσης [20']: Δραστηριότητα [e] γραφείο ενημέρωσης Ανάλογα με τη γωνιά που διάλεξαν αναλαμβάνουν και δραστηριότητα [1] αρθρογράφοι, [2] τεχνική υποστήριξη, [3] ρεπόρτερ, [4] γραμμή επικοινωνίας. Η κάθε ομάδα ετοιμάζει πληροφορίες για το «κομμάτι» της [άρθρο με ενδιαφέρον περιεχόμενο για τα επαγγέλματα και την επιλογή επαγγέλματος, τρόπους τεχνικής υποστήριξης «πραγματικού» ή «ιντερνετικού» γραφείου, συνέντευξη/εις επαγγελματία/ών, περιεχόμενο συνεργασίας μέσω της γραμμής επικοινωνίας]. Τα παιδιά παρουσιάζουν με παίξιμο ρόλων διαλόγους, πληροφορίες, κλπ. **Συζήτηση:** ρουτίνα σκέψης: Τότε Νόμισα-Τώρα Ξέρω (I Used To Think-Now I Think)

Η διαδικασία αυτή μπορεί να εφαρμοστεί [«Γραφείο Ενημέρωσης για τα Επαγγέλματα»]: [1] χώρος στο σχολείο που θα αναλάβουν οι μαθητές/τριες με τους ανωτέρω ρόλους ή και άλλους επιπλέον, [2] εκπομπή στο European School Radio, [3] δημιουργία ιστοχώρου [<https://www.wpbeginner.com/beginners-guide/how-to-choose-the-best-blogging-platform/>]

Αναστοχασμός-Περιγραφική Αξιολόγηση Προγράμματος [20']: Δημιουργώ κύκλους/σταθμούς αναστοχασμού [βλ. ανακλαστικό κύκλο του Gibbs] επιτυγχάνοντας με τον τρόπο αυτόν την περιγραφική αξιολόγηση του

προγράμματος. Το κάθε παιδί συμπληρώνει τον κύκλο [1] Τι συνέβη σε αυτό το πρόγραμμα, [2] Συναισθήματα/σκέψεις, [3] Αξιολόγηση εμπειρίας [καλή/όχι], [4] Συνθήκες υλοποίησης του προγράμματος [καλές/όχι], [5] Τί άλλο θα μπορούσα να έχω κάνει σε αυτό το πρόγραμμα και δεν το έκανα, [6] Σχέδιο δράσης [αν σου παρουσιαζόταν ξανά η δυνατότητα να λάβεις μέρος σε ένα παρόμοιο εργαστήριο πώς θα λειτουργούσες, π.χ. στην ομάδα, στις δραστηριότητες, κλπ]

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

*Πρόγραμμα Καλλιέργειας Δεξιοτήτων
Πράξη: «Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στις δεξιότητες
μέσω εργαστηρίων» (MIS 5092064)*

ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ 2014-2020» που συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και
την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο)

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ –
ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΣΚΕΨΗ & ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ

1. Γνωριμία με τα Επαγγέλματα

ΥΛΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

«Αυτός ο δρόμος σε πάει εκεί που θες να φτάσεις!»

Σωτηρία Α. Καρολίδου

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1° Εργαστήριο	5
1. Ο Πίνακας των Χρωμάτων	5
2. Το παιχνίδι των Dos & Don'ts	6
3. Φανερώσου!	7
4. Περίγραμμα Επαγγέλματος	8
5. Εννοιολογικός Χάρτης	9
2° Εργαστήριο	10
1. Φύλλο Συσχέτισης	10
2. Κάρτα Επαγγελματία Εαυτού	11
3. Κρυπτόλεξο	12
3° Εργαστήριο	13
1. Matching-Ταιριάζω	13
2. Πώς να είναι άραγε;	14
4° Εργαστήριο	15
1. Το εισιτήριο της επιτυχίας	15
2. Κάνε μου Like/Dislike	16
3. Θέλω να Με Γνωρίσω	17
4. Η γνωριμία μου με μια Πολύχρωμη Μαντίλα	18
5. Ποιος είναι ο σωστός Χάρτης;	19
5° Εργαστήριο	20
1. Ψηφοδέλτιο	20
2. Μελέτη Περίπτωσης_ Το χόμπι γίνεται επάγγελμα;	21
6° Εργαστήριο	22
1. Κάρτα Επαγγέλματος	22

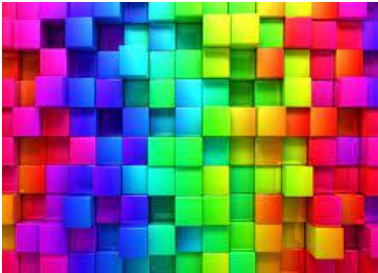

7^ο Εργαστήριο	23
1. Αναστοχαστικός Κύκλος_ Μοντέλο Gibb's	23
Αξιολόγηση Προγράμματος-Συνολική Αποτίμηση και Αναστοχασμός πάνω στην υλοποίηση	24
1. Ανακλαστικός/Αναστοχαστικός Κύκλος Gibb's [μαθητής/τρια-εκπαιδευτικός]	24
2. Ερωτηματολόγιο Αξιολόγησης Προγράμματος [Εκπαιδευτικός]	25
3. Ερωτηματολόγιο Αξιολόγησης Προγράμματος [Μαθητής/τρια]	27
4. Φύλλο/Ρουμπρίκα Περιγραφικής Αξιολόγησης Προγράμματος	28
5. Φύλλο Αξιολόγησης	30
Ενδεικτικές δραστηριότητες για την περιγραφική αξιολόγηση	31
1. Swot Analysis	31
2. Αφήγηση Μιας Ιστορίας: «Η ιστορία της επόμενης μέρας»	32
3. Εννοιολογικός Χάρτης	33
Φύλλα Περιγραφικής Αυτό-Αξιολόγησης	34
1. Φύλλο Ατομικής Περιγραφικής Αυτοαξιολόγησης Μαθητή/τριας	34
2. Φύλλο Ομαδικής/Δυάδας Περιγραφικής Αυτοαξιολόγησης Μαθητών/τριών	35
Παράρτημα	36
Κάθε μέρα ξημερώνει μια καινούργια μέρα! [κείμενο]	36

1^ο Εργαστήριο

1. Ο Πίνακας των Χρωμάτων

ΟΜΑΔΑ	ΕΙΚΟΝΕΣ	ΟΝΟΜΑΣΕ ΤΙΣ ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΟΥ ΒΛΕΠΕΙΣ
<p>ΚΑΦΕ</p> 		
<p>ΠΟΛΥΧΡΩΜΟΙ</p> 		
<p>ΑΣΠΡΟΙ</p>		

<p>ΛΕΥΚΟ</p>		
--------------	--	--

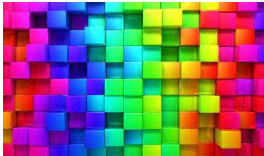

2. Το παιχνίδι των Dos & Don'ts

	DOS	DON'T'S	
ΟΜΑΔΑ			ΥΠΟΓΡΑΦΕΣ
ΚΑΦΕ			
ΠΟΛΥΧΡΩΜΟΙ			
ΑΣΠΡΟΙ			

3. Φανερώνσου!

ΟΜΑΔΑ	ΕΙΚΟΝΕΣ	ΟΝΟΜΑΣΕ ΤΙΣ ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΟΥ ΒΛΕΠΕΙΣ	ΦΑΝΕΡΩΣΕ ΤΟΝ/ΤΗΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΑ
ΚΑΦΕ			
ΠΟΛΥΧΡΩΜΟΙ	 		
ΑΣΠΡΟΙ	 		
ΛΕΥΚΟ	 		

4. Περίγραμμα Επαγγέλματος

Επάγγελμα:

Περιγραφή Επαγγέλματος:

.....

.....

Συνθήκες Εργασίας:

.....

.....

Ιδιαίτερα Προσωπικά Χαρακτηριστικά και Ικανότητες:

.....

.....

Σπουδές:

.....

.....

Επαγγελματικά Δικαιώματα:

.....

.....

Τομείς Απασχόλησης και Προοπτικές Αγοράς Εργασίας:

.....

.....

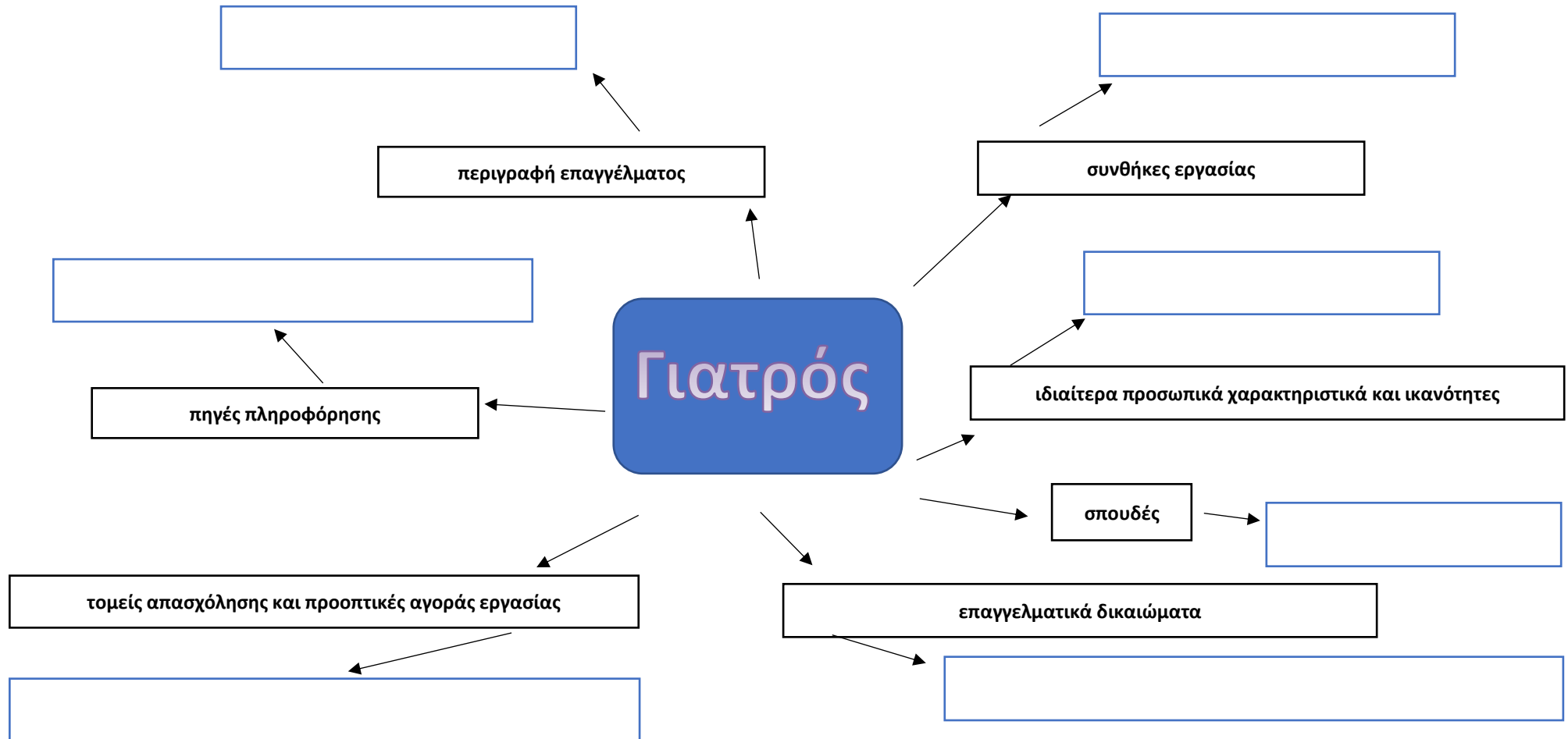
Πηγές Πληροφόρησης:

.....

.....

5. Εννοιολογικός Χάρτης

2^ο Εργαστήριο

1. Φύλλο Συσχέτισης

	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	
ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	
ΑΤΟΜΟ	

ΛΕΣ ΝΑ ΜΟΥ ΕΧΕΙ
ΞΕΦΥΓΕΙ ΚΑΝΕΝΑ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ;

2. Κάρτα Επαγγελματία Εαυτού

ΕΙΜΑΙ Ο/Η	ΔΙΑΛΕΓΩ ΤΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ	ΓΙΑΤΙ

ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΤΟΥ «ΓΙΑΤΙ»

1	2	3	4	5	6	7	8
Αναγνώριση /Κύρος	Ασφάλεια /Σιγουριά	Κοινωνικότητα	Προοπτική /Πρόκληση	Αυτονομία /Ανεξαρτησία	Απολαβές/ χρήματα	Επιρροή /Εξουσία	Επινοητικότητα

3. Κρυπτόλεξο

Χ	Ε	Ο	Π	Μ	Μ	Ο	Ξ	Τ	Α
Φ	Ω	Π	Ο	Β	Μ	Ρ	Η	Γ	Σ
Υ	Μ	Ρ	Σ	Ζ	Α	Υ	Μ	Β	Ζ
Τ	Π	Ο	Α	Α	Ν	Θ	Ν	Ω	Ψ
Ρ	Υ	Σ	Κ	Φ	Τ	Ι	Ω	Ψ	Χ
Σ	Τ	Φ	Η	Τ	Ι	Ο	Ο	Χ	Ν
Υ	Ε	Υ	Θ	Ε	Λ	Ρ	Μ	Σ	Μ
Α	Α	Γ	Ρ	Α	Α	Υ	Η	Η	Β
Ε	Ν	Α	Α	Ρ	Ο	Ν	Υ	Σ	Ψ
Ο	Β	Σ	Ν	Δ	Ι	Τ	Η	Ξ	Β
Π	Ι	Η	Τ	Β	Κ	Ε	Ψ	Κ	Ψ
Τ	Υ	Ν	Β	Υ	Λ	Η	Σ	Π	Α

ΧΩΡΑΦΙ, ΠΡΟΣΦΥΓΑΣ, ΝΑΡΘΗΚΑΣ, ΜΑΝΤΙΛΑ, ΣΥΝΟΡΑ

3ο Εργαστήριο

1. Matching-Ταιριάζω

	ΛΕΚΤΙΚΟΣ	ΣΥΜΒΟΛΙΚΟΣ	ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΑ
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ			
ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ			
ΑΤΟΜΟ			

2. Πώς να είναι άραγε;

ΞΕΚΙΝΑΜΕ.....

ΠΟΙΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ ΔΙΑΛΕΞΕΣ;

ΠΟΙΑ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ/ΕΙΚΟΝΑ ΘΑ ΔΙΑΛΕΓΕΣ;

ΠΟΥ ΛΕΣ ΝΑ ΣΠΟΥΔΑΣΕ;

ΛΕΣ ΝΑ ΧΡΕΙΑΣΤΗΚΕ ΝΑ ΔΩΣΕΙ ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΜΑΘΗΜΑ ΓΙΑ ΝΑ ΠΕΡΑΣΕΙ;

ΚΙ ΑΝ ΘΕΛΕΙ ΝΑ ΚΑΝΕΙ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ;

ΑΡΑΓΕ ΠΟΥ ΘΑ ΒΡΕΙ ΔΟΥΛΕΙΑ;

ΛΕΣ ΝΑ ΜΗΝ ΕΧΕΙ ΚΑΘΟΛΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΧΡΟΝΟ;

4^ο Εργαστήριο
1. Το εισιτήριο της επιτυχίας

ΤΙ ΜΟΥ ΑΡΕΣΕΙ ΝΑ ΚΑΝΩ;	
-------------------------------	--

ΣΕ ΤΙ ΕΙΜΑΙ ΚΑΛΟΣ/Η;	
-----------------------------	--

ΜΕ ΦΑΝΤΑΖΟΜΑΙ.....[ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΑ]	
---	--

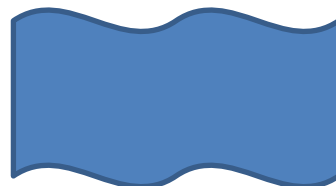

2. Κάνε μου Like/Dislike

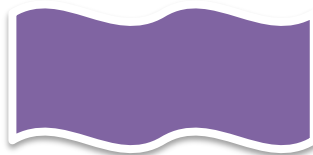
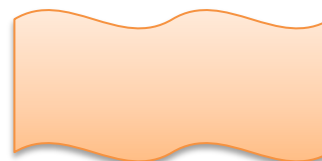
ΤΕΛΟΣ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ
[ΜΑΝΤΙΛΑ/ΠΟΛΥΧΡΩΜΟ
ΥΦΑΣΜΑ]

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΑΣ

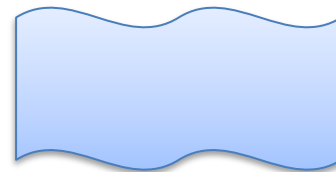
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΑΣ

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΑΣ

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΑΣ

ΑΦΕΤΗΡΙΑ

3. Θέλω να Με Γνωρίσω

ΕΙΜΑΙ Ο/Η	Δεν μου αρέσει καθόλου να...	Μου αρέσει λίγο να....	Μου αρέσει αρκετά να...	Μου αρέσει πάρα πολύ να ...

ΕΠΙΛΕΓΩ ΝΑ ΓΙΝΩ

4. Η Γνωριμία μου με μια Πολύχρωμη Μαντίλα

ΜΙΑ ΠΟΛΥΧΡΩΜΗ

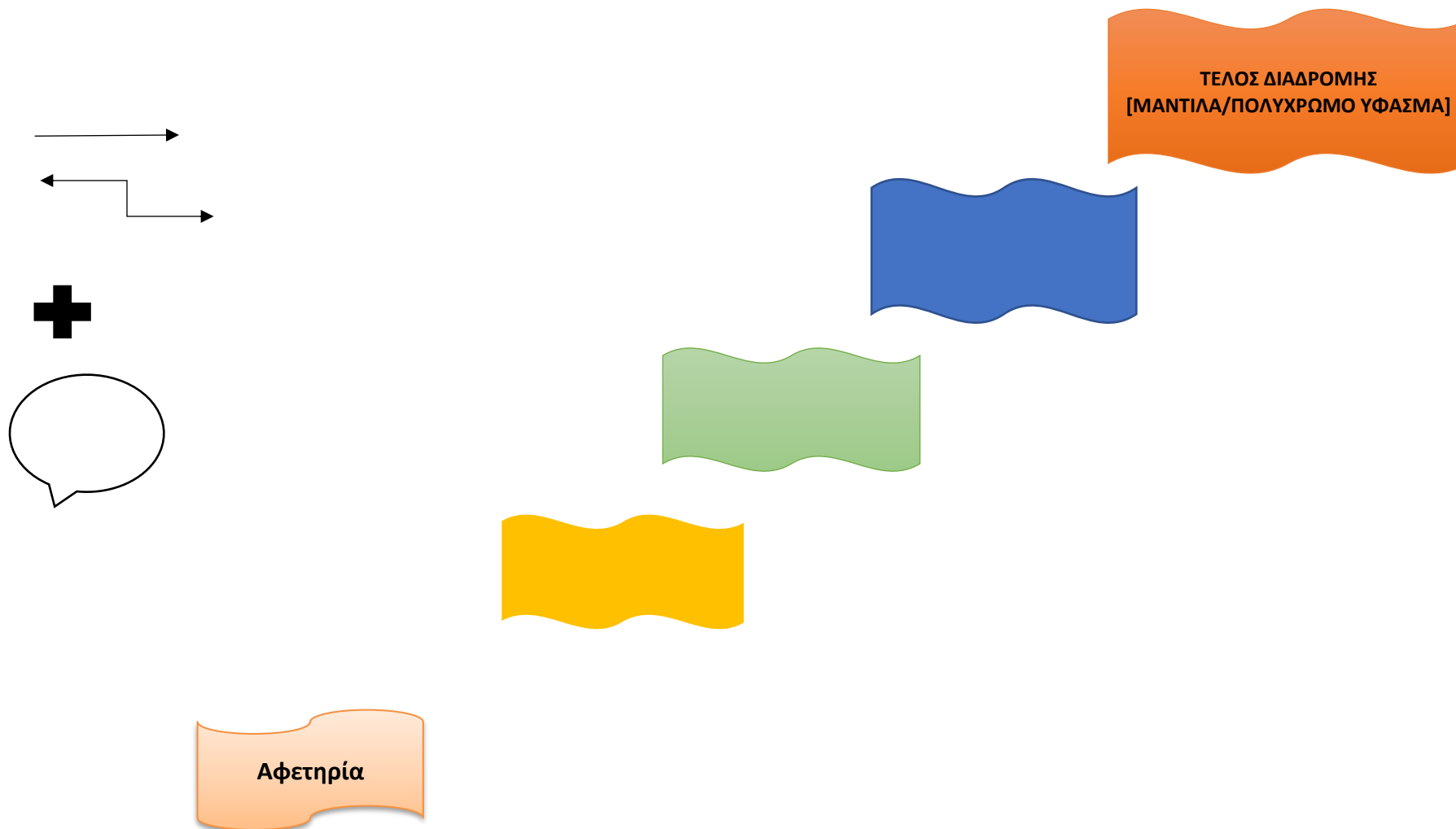
«Η Γνωριμία μας»

ΜΑΝΤΙΛΑ

5. Ποιος είναι ο σωστός Χάρτης;

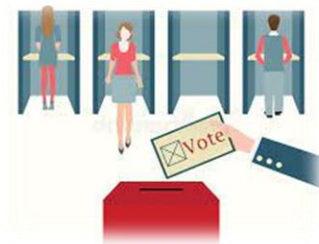

5^ο Εργαστήριο

1. Ψηφοδέλτιο

ΟΜΑΔΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΓΡΑΦΗΣ	
ΟΜΑΔΑ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ/ΣΚΙΤΣΟΥ	
ΟΜΑΔΑ ΜΟΥΣΙΚΗΣ/ΣΤΙΧΟΥΡΓΙΚΗΣ	
ΟΜΑΔΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ	

Ηλεκτρονικό Polling <https://www.mentimeter.com/features/live-polling>

2. Μελέτη Περίπτωσης_ Το χόμπι γίνεται επάγγελμα;

Ο/η [...] ακούγοντας την ιστορία «Κάθε μέρα ξημερώνει και μια καινούργια μέρα!» σκέφτηκε να δώσει ένα άλλο τέλος στην ιστορία αυτή. Αρχικά, έγραψε σε ένα χαρτί, στη συνέχεια ζωγράφισε τις φιγούρες και τις «σκηνές» της ιστορίας, μετά πρόσθεσε και μουσική. Αργότερα, σκέφτηκε ότι όλα αυτά θα μπορούσε να τα κάνει και μέσω Η/Υ. «Λες, τελικά, να βρήκα το επάγγελμα που μου ταιριάζει;» Αναρωτήθηκε!...

Συζητώ τα παρακάτω:

- Σύνδεση με την ιστορία «Κάθε μέρα ξημερώνει και μια καινούργια μέρα!»
- Επαγγελματικά περιγράμματα που μου έρχονται στο νου
- Χόμπι-Επιλογή-Επάγγελμα

6^ο Εργαστήριο

1. Κάρτα Επαγγέλματος

ΓΙΑΤΡΟΣ¹

<https://wordwall.net/resource/16287603>

ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΕΡΓΑΣΤΕΙ ΣΕ:

1. ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ
2. ΚΛΙΝΙΚΗ
3. ΔΙΚΟ ΤΟΥ ΙΑΤΡΕΙΟ
4. ΚΕΝΤΡΟ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
5. ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΕΙΣ
6. ΣΧΟΛΕΙΟ
7. ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

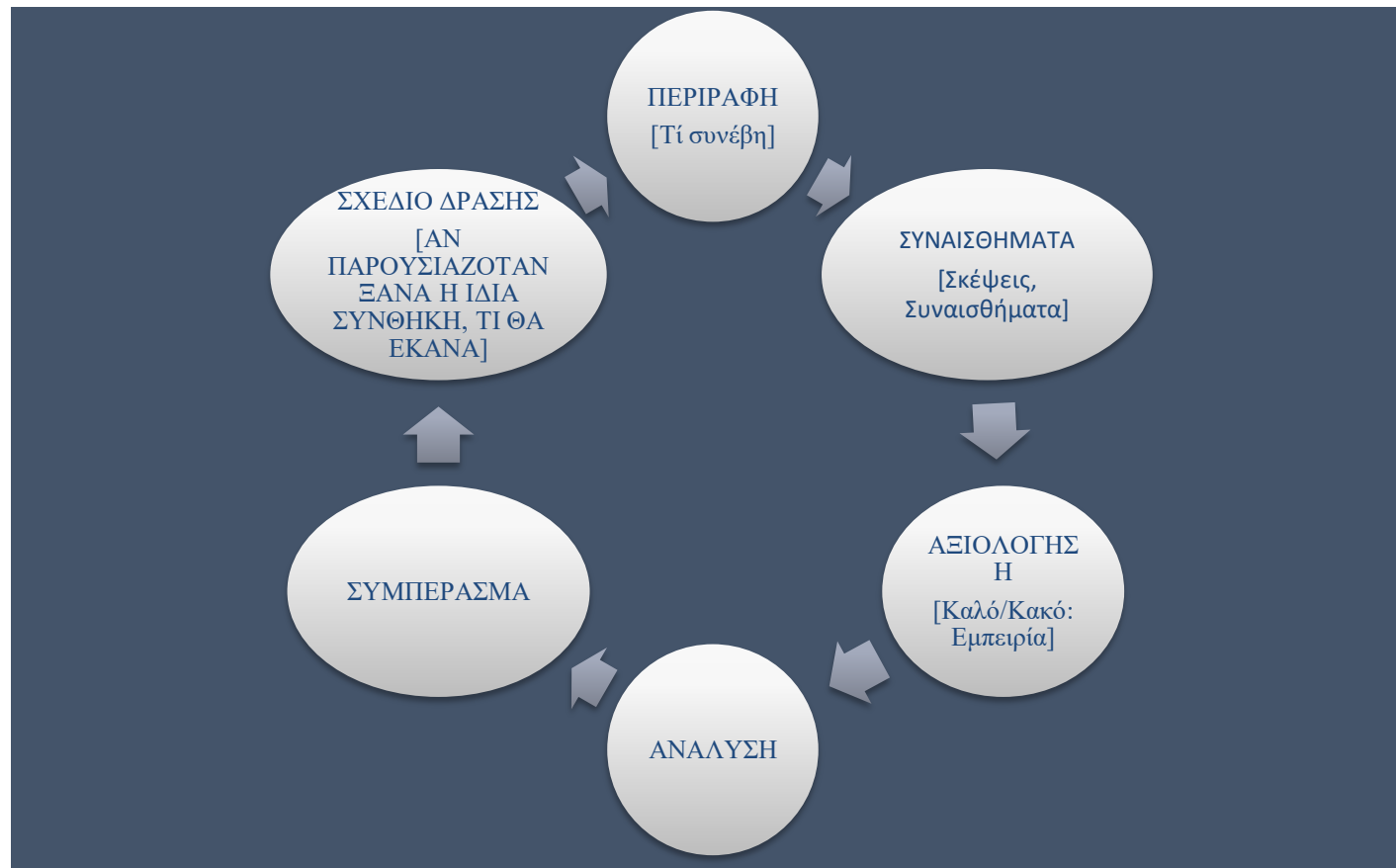
1

https://www.google.com/search?q=%CE%B3%CE%B9%CE%B1%CF%84%CF%81%CF%8C%CF%82+%CE%BA%CE%B1%CF%81%CF%84%CE%BF%CF%85%CE%BD&tbm=isch&hl=el&chips=q:%CE%B3%CE%B9%CE%B1%CF%84%CF%81%CF%8C%CF%83+%CE%BA%CE%B1%CF%81%CF%84%CE%BF%CF%85%CE%BD,online_chips:clipart:Bokbzt_WOwM%3D,online_chips:%CE%BA%CE%B9%CE%BD%CE%BF%CF%85%CE%BC%CE%AD%CE%BD%CF%89%CE%BD+%CF%83%CF%87%CE%B5%CE%B4%CE%AF%CF%89%CE%BD:dHgpPoLFgbE%3D&sa=X&ved=2ahUKewj3ptPZsO7wAhUJr6QKHQz7Ak8Q4VZ6BAgBEBg&biw=1263&bih=578#imgcr=RnM8Ade09oNaRM

7^ο Εργαστήριο

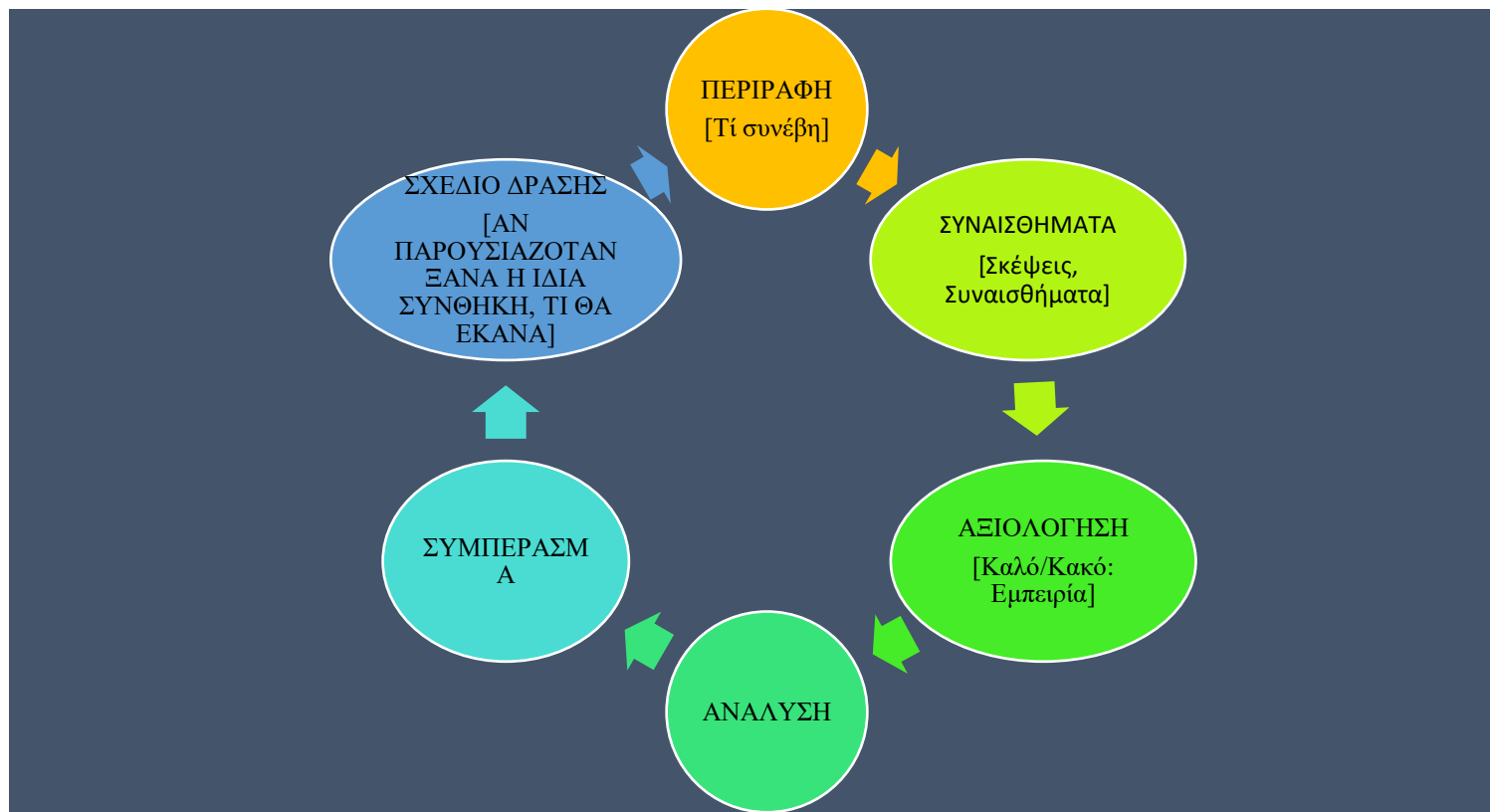
1. Αναστοχαστικός Κύκλος_Μοντέλο Gibb's

Αξιολόγηση Προγράμματος-Συνολική Αποτίμηση και Αναστοχασμός πάνω στην υλοποίηση

1. Ανακλαστικός/Αναστοχαστικός Κύκλος Gibb's

2. Ερωτηματολόγιο Αξιολόγησης Προγράμματος [Εκπαιδευτικός]

Βαθμολογική Κλίμακα

Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα Πολύ
1	2	3	4	5

A/A	Ερώτηση	1	2	3	4	5
1	Τα εργαστήρια ανταποκρίνονταν στο σύνολό τους στη φιλοσοφία και τη σκοπιμότητα του Προγράμματος					
2	Οι πληροφορίες υλοποίησης [προαπαιτούμενες γνώσεις, προετοιμασία υλικού] φάνηκαν χρήσιμες για την επίτευξη των στόχων των εργαστηρίων					
3	Η επίτευξη της δεξιότητας της κοινωνικής ζωής στο πλαίσιο των Δεξιοτήτων Ζωής στα εργαστήρια ήταν εφικτή					
4	Η επίτευξη της δεξιότητας της ψηφιακής ιθαγένειας στο πλαίσιο των Δεξιοτήτων Ζωής στα εργαστήρια ήταν εφικτή					
5	Η επίτευξη της δεξιότητας της διαμεσολάβησης και της κοινωνικής ενσυναίσθησης στο πλαίσιο των Δεξιοτήτων Ζωής στα εργαστήρια ήταν εφικτή					
6	Η επίτευξη της δεξιότητας της επιχειρηματικότητας στο πλαίσιο των Δεξιοτήτων Ζωής στα εργαστήρια ήταν εφικτή					
7	Η σύνδεση της υποθεματικής [Γνωριμία με τα Επαγγέλματα] με τη βασική θεματική [Δημιουργώ και Καινοτομώ] ήταν επαρκής					
8	Οι στόχοι των εργαστηρίων ήταν σαφείς					
9	Οι στόχοι των εργαστηρίων ήταν επαρκείς					
10	Οι δραστηριότητες των εργαστηρίων ανταποκρίνονταν στους στόχους					
11	Τα δειγματικά φύλλα των εργαστηρίων ανταποκρίνονταν στους στόχους τους					

12	Η περιγραφή των εργαστηρίων ήταν σαφής					
13	Η περιγραφή των εργαστηρίων ήταν επαρκής					
14	Ο προτεινόμενος χρόνος υλοποίησης των εργαστηρίων ανταποκρινόταν στην εφαρμογή τους					
15	Το εκπαιδευτικό υλικό που προτάθηκε φάνηκε χρήσιμο					
16	Το εκπαιδευτικό υλικό που προτάθηκε ήταν επαρκές					
17	Οι φορείς/συνεργάτες που προτάθηκαν φάνηκαν χρήσιμοι					
18	Οι φορείς/συνεργάτες που προτάθηκαν ήταν επαρκείς					
19	Οι δραστηριότητες περιγραφικής αξιολόγησης του Προγράμματος ήταν σαφείς					
20	Οι δραστηριότητες περιγραφικής αξιολόγησης του Προγράμματος ήταν επαρκείς					
21	Τα φύλλα περιγραφικής αυτοαξιολόγησης του Προγράμματος για τον/την εκπαιδευτικό ήταν σαφή					
22	Τα φύλλα περιγραφικής αυτοαξιολόγησης του Προγράμματος για τον/την εκπαιδευτικό ήταν επαρκή					
23	Τα φύλλα περιγραφικής αυτοαξιολόγησης του Προγράμματος για τον/την μαθητή/τρια ήταν σαφή					
24	Τα φύλλα περιγραφικής αυτοαξιολόγησης του Προγράμματος για τον/την μαθητή/τρια ήταν επαρκή					

Εφόσον αντιμετωπίσατε δυσκολίες στην εφαρμογή των εργαστηρίων του Προγράμματος «Αναμενο»-ντας τη βοήθεια των Ειδικών», μπορείτε να τις καταγράψετε με συντομία εδώ:

.....

Αν υπάρχει κάτι άλλο που θα θέλατε να επισημάνετε, αναφορικά με τα εργαστήρια του Προγράμματος «Αναμενο»-ντας τη βοήθεια των Ειδικών», μπορείτε να το καταγράψετε εδώ:

.....

3. Ερωτηματολόγιο Αξιολόγησης Προγράμματος [Μαθητής/τρια]

Βαθμολογική Κλίμακα

Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα Πολύ
1	2	3	4	5

A/A	Ερώτηση	1	2	3	4	5
1	Τα εργαστήρια ανταποκρίνονταν στο σύνολό τους στη φιλοσοφία και τη σκοπιμότητα του Προγράμματος					
2	Αναπτύχθηκαν, μέσω των εργαστηρίων, οι Δεξιότητες Ζωής [κοινωνική ζωή, ψηφιακή ιθαγένεια, διαμεσολάβηση και κοινωνική ενσυναίσθηση, επιχειρηματικότητα]					
3	Οι στόχοι των εργαστηρίων ήταν σαφείς					
4	Οι δραστηριότητες των εργαστηρίων ανταποκρίνονταν στους στόχους					
5	Τα δειγματικά φύλλα εργασιών των εργαστηρίων ανταποκρίνονταν στους στόχους τους					
6	Η περιγραφή των εργαστηρίων ήταν σαφής					
7	Ο προτεινόμενος χρόνος υλοποίησης των εργαστηρίων ανταποκρινόταν στην εφαρμογή τους					
8	Το εκπαιδευτικό υλικό που προτάθηκε φάνηκε χρήσιμο					
9	Οι φορείς/συνεργάτες που προτάθηκαν φάνηκαν χρήσιμοι					
10	Η διαδικασία περιγραφικής αυτοαξιολόγησης ήταν σαφής					

Εφόσον αντιμετωπίσατε δυσκολίες, κατά την εφαρμογή των εργαστηρίων του Προγράμματος «Αναμενο»-ντας τη βοήθεια των Ειδικών, μπορείτε να τις καταγράψετε με συντομία εδώ:

.....
.....

Αν υπάρχει κάτι άλλο που θα θέλατε να επισημάνετε, αναφορικά με τα εργαστήρια του Προγράμματος «Αναμενο»-ντας τη βοήθεια των Ειδικών», μπορείτε να το καταγράψετε εδώ:

.....

.....

4. Φύλλο/Ρουμπρίκα Περιγραφικής Αξιολόγησης Προγράμματος

ΚΡΙΤΗΡΙΑ	ΕΠΙΠΕΔΟ 1	ΕΠΙΠΕΔΟ 2	ΕΠΙΠΕΔΟ 3	ΕΠΙΠΕΔΟ 4	ΕΠΙΠΕΔΟ 5	ΒΑΘΜΟΙ
Φιλοσοφία και σκοπιμότητα του Προγράμματος	Το πρόγραμμα δεν ανταποκρινόταν στη φιλοσοφία και δεν πέτυχε τον σκοπό του [0]	Το πρόγραμμα ανταποκρινόταν στη φιλοσοφία και πέτυχε τον σκοπό του σε ποσοστό 25% [1]	Το πρόγραμμα ανταποκρινόταν στη φιλοσοφία και πέτυχε τον σκοπό του σε ποσοστό 50% [2]	Το πρόγραμμα ανταποκρινόταν στη φιλοσοφία και πέτυχε τον σκοπό του σε ποσοστό 75% [3]	Το πρόγραμμα ανταποκρινόταν στη φιλοσοφία και πέτυχε τον σκοπό του σε ποσοστό 100% [4]	
Οι πληροφορίες υλοποίησης και επίτευξη στόχων του προγράμματος	Οι πληροφορίες υλοποίησης [προαπαιτούμενες γνώσεις, προετοιμασία υλικού] δεν φάνηκαν χρήσιμες για την επίτευξη των στόχων των εργαστηρίων [0]	Οι πληροφορίες υλοποίησης [προαπαιτούμενες γνώσεις, προετοιμασία υλικού] φάνηκαν χρήσιμες για την επίτευξη των στόχων των εργαστηρίων σε ποσοστό 25% [1]	Οι πληροφορίες υλοποίησης [προαπαιτούμενες γνώσεις, προετοιμασία υλικού] φάνηκαν χρήσιμες για την επίτευξη των στόχων των εργαστηρίων σε ποσοστό 50% [2]	Οι πληροφορίες υλοποίησης [προαπαιτούμενες γνώσεις, προετοιμασία υλικού] φάνηκαν χρήσιμες για την επίτευξη των στόχων των εργαστηρίων σε ποσοστό 75% [3]	Οι πληροφορίες υλοποίησης [προαπαιτούμενες γνώσεις, προετοιμασία υλικού] φάνηκαν χρήσιμες για την επίτευξη των στόχων των εργαστηρίων σε ποσοστό 100% [4]	

Επίτευξη των Δεξιοτήτων Νου	Η επίτευξη των Δεξιοτήτων Ζωής στα εργαστήρια δεν ήταν εφικτή [0]	Η επίτευξη των Δεξιοτήτων Ζωής στα εργαστήρια ήταν εφικτή σε ποσοστό 25% [1]	Η επίτευξη των Δεξιοτήτων Ζωής στα εργαστήρια ήταν εφικτή σε ποσοστό 50% [2]	Η επίτευξη των Δεξιοτήτων Ζωής στα εργαστήρια ήταν εφικτή σε ποσοστό 75% [3]	Η επίτευξη των Δεξιοτήτων Ζωής στα εργαστήρια ήταν εφικτή σε ποσοστό 100% [4]	
Προτεινόμενος χρόνος υλοποίησης των εργαστηρίων	Ο προτεινόμενος χρόνος υλοποίησης των εργαστηρίων δεν ανταποκρινόταν στην εφαρμογή τους [0]	Ο προτεινόμενος χρόνος υλοποίησης των εργαστηρίων ανταποκρινόταν στην εφαρμογή τους σε ποσοστό 25% [1]	Ο προτεινόμενος χρόνος υλοποίησης των εργαστηρίων ανταποκρινόταν στην εφαρμογή τους σε ποσοστό 50% [2]	Ο προτεινόμενος χρόνος υλοποίησης των εργαστηρίων ανταποκρινόταν στην εφαρμογή τους σε ποσοστό 75% [3]	Ο προτεινόμενος χρόνος υλοποίησης των εργαστηρίων ανταποκρινόταν στην εφαρμογή τους σε ποσοστό 100% [4]	
Εκπαιδευτικό Υλικό	Το εκπαιδευτικό υλικό που προτάθηκε δεν φάνηκε χρήσιμο [0]	Το εκπαιδευτικό υλικό που προτάθηκε φάνηκε χρήσιμο σε ποσοστό 25% [1]	Το εκπαιδευτικό υλικό που προτάθηκε φάνηκε χρήσιμο σε ποσοστό 50% [2]	Το εκπαιδευτικό υλικό που προτάθηκε φάνηκε χρήσιμο σε ποσοστό 75% [3]	Το εκπαιδευτικό υλικό που προτάθηκε φάνηκε χρήσιμο σε ποσοστό 100% [4]	
Φορείς/συνεργάτες	Οι φορείς/συνεργάτες που προτάθηκαν δεν φάνηκαν χρήσιμοι [0]	Οι φορείς/συνεργάτες που προτάθηκαν φάνηκαν χρήσιμοι σε ποσοστό 25% [1]	Οι φορείς/συνεργάτες που προτάθηκαν φάνηκαν χρήσιμοι σε ποσοστό 50% [2]	Οι φορείς/συνεργάτες που προτάθηκαν φάνηκαν χρήσιμοι σε ποσοστό 75% [3]	Οι φορείς/συνεργάτες που προτάθηκαν φάνηκαν χρήσιμοι σε ποσοστό 100% [4]	

5. Φύλλο Αξιολόγησης

Επιλέξτε από το 1-5 (1: μικρότερο - 5: μεγαλύτερο)

	Επιλογή 1	Επιλογή 2	Επιλογή 3	Επιλογή 4	Επιλογή 5
Κατανόηση Θέματος του Προγράμματος					
Σχετικότητα των εργαστηρίων με το θέμα του Προγράμματος					
Συμφωνία της εφαρμογής των εργαστηρίων με τον προβλεπόμενο χρόνο					
Αναπτύχθηκε η δεξιότητα της κοινωνικής ζωής [αυτομέριμα, κοινωνικές δεξιότητες, ευαισθησία, κλπ]					
Αναπτύχθηκε η δεξιότητα της ψηφιακής ιθαγένειας [ευχέρεια στην ηλεκτρονική διακυβέρνηση, κλπ]					
Αναπτύχθηκε η δεξιότητα της διαμεσολάβησης					
Αναπτύχθηκε η δεξιότητα της επιχειρηματικότητας					

Συνολική συνοπτική εκτίμηση με αιτιολόγηση

.....

.....

Ενδεικτικές δραστηριότητες για την περιγραφική αξιολόγηση

1. Swot Analysis

2. Αφήγηση Μιας Ιστορίας

Αφηγούμαι την ιστορία της «επόμενης μέρας» από την ολοκλήρωση του προγράμματος, με βάση τις εξής ερωτήσεις:

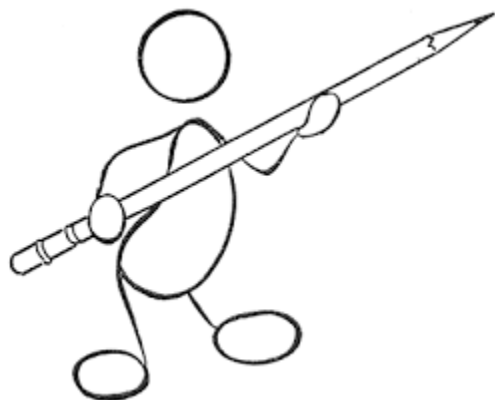
- Κατανόησα τις δραστηριότητες των εργαστηρίων;
- Αξιοποίησα τις γνώσεις μου σε θέματα που άπτονται των εργαστηρίων;
- Είμαι ικανοποιημένος/η από τον τρόπο που επεξεργάστηκα το υλικό;
- Η σύνθεση των ομάδων/ομάδων που δημιουργήθηκαν μου φάνηκε πως ήταν αποτελεσματική;
- Συνάντησα δυσκολίες στην εφαρμογή των εργαστηρίων; Αν ναι, ποιες;
- Που θα μπορούσα να βελτιωθώ;

.....

.....

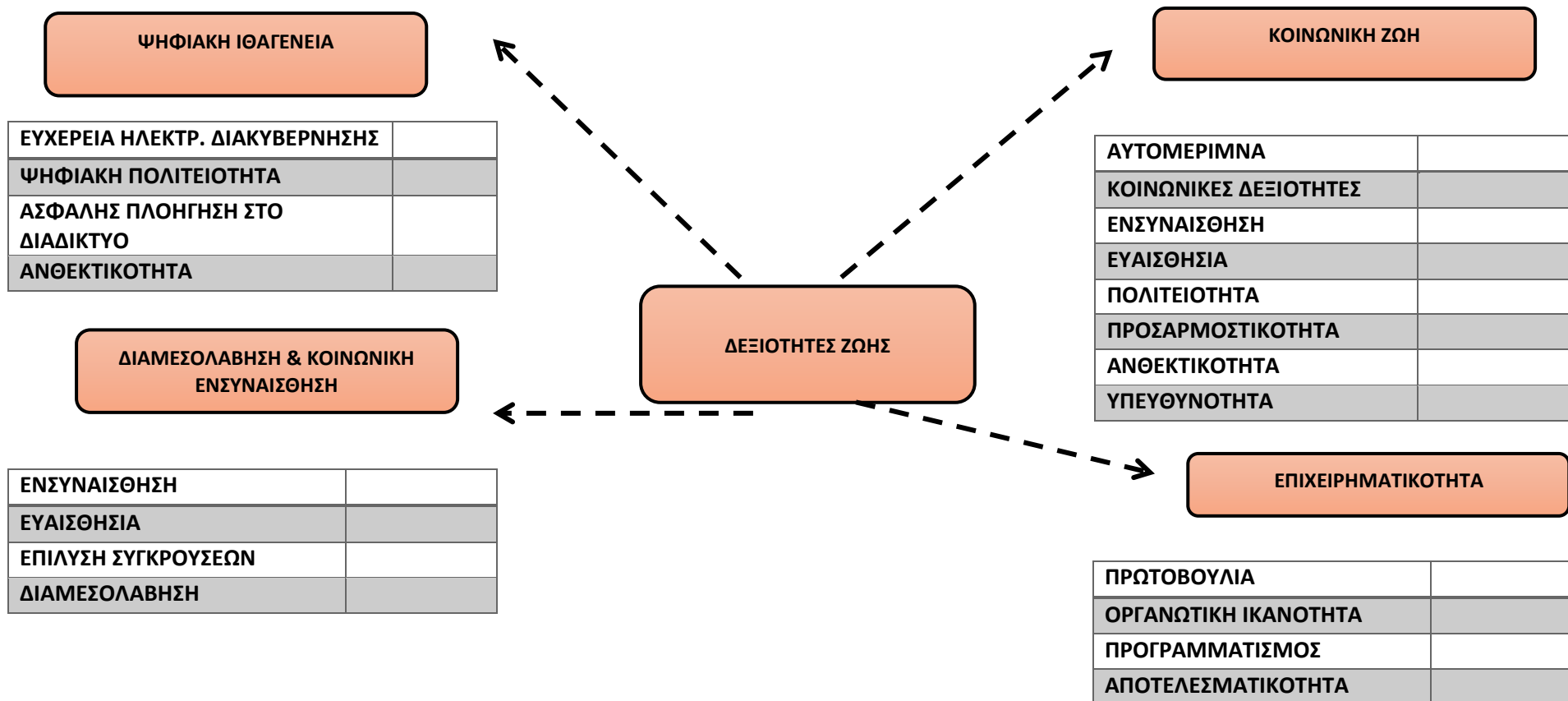
.....

.....

3. Εννοιολογικός Χάρτης

Φύλλα Περιγραφικής Αυτό-Αξιολόγησης

1. Φύλλο Ατομικής Περιγραφικής Αυτοαξιολόγησης Μαθητή/τριας

	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΛΙΓΟ	ΑΡΚΕΤΑ	ΠΟΛΥ
Κατανόησα την εργασία που μου δόθηκε				
Αναγνώρισα τα βήματα που απαντούσαν στις δραστηριότητες				
Κατάφερα να αξιοποιήσω όλες τις γνώσεις μου				
Είμαι ικανοποιημένος/η από τον τρόπο που συνεργάστηκα				
Η σύνθεση της ομάδας που δημιουργήθηκε μου άρεσε				
Συνάντησα δυσκολίες στο εργαστήριο				

Οι δυσκολίες που συνάντησα στο εργαστήριο αφορούν σε:

[α]

[β]

Αυτό που πρέπει να κάνω καλύτερα/πρέπει να προσπαθήσω περισσότερο, είναι:

.....

2. Φύλλο Ομαδικής/Δυάδας Περιγραφικής Αυτοαξιολόγησης Μαθητή/τριας

	ΟΧΙ ΚΑΛΑ	ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ	ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΑ	ΑΡΙΣΤΑ
Η δυάδα μας συνεργάστηκε καλά				
Η δυάδα μας κατάφερε να αντιμετωπίσει τις δυσκολίες				
Η δυάδα μας ολοκλήρωσε τη δραστηριότητα				
Η δυάδα μας συζήτησε τη δουλειά της				

Παράρτημα

Κάθε μέρα ξημερώνει και μια καινούργια μέρα!²

Μ' ΑΥΤΗΝ ΤΗ ΦΡΑΣΗ ΜΕ ΜΕΓΑΛΩΝΑΝ ΟΙ ΓΟΝΕΙΣ ΜΟΥ σε ένα χωριό του Έβρου, φιλόξενο και εκπληκτικά όμορφο, τις Καστανιές, το τελευταίο χωριό του Ελλαδικού χώρου προς την Αδριανούπολη.

Το όνομά μου είναι Φανουριά. Μια μέρα που γυρνούσα από το χωράφι, εκεί κοντά στις εκβολές του ποταμού Άρδα, μπερδεύτηκαν τα πόδια μου κι έπεσα κάτω. Σηκώθηκα γρήγορα γρήγορα, τίναξα τα ρούχα μου κι είδα κάπου εκεί, ανάμεσα σε λάσπες και βρομιές μια πολύχρωμη μαντίλα. Τόσο ξεχωριστή, με ένα τεράστιο λουλούδι από πολλά μικρά μικρά κοχύλια. Τόσο ξεχωριστή που παρόλη την ταλαιπωρία της παρέμενε φανταχτερή! Μια μαντίλα που κρατούσε το βλέμμα μου πάνω της με έναν ιδιαίτερα σαγηνευτικό τρόπο.

Αποφάσισα να την αφήσω και να συνεχίσω τον δρόμο μου. Μόλις γύρισα την πλάτη μου να φύγω, άκουσα μια γλυκιά φωνή να με καλεί: «Μη μ' αφήνεις! Πάρε με μαζί σου! Νιώθω τόσο μόνη! Είμαι το ίδιο πολύχρωμη και φανταχτερή με τη φούστα σου. Τι κι αν δεν έμαθες να φοράς μαντίλα; Δεν διαφέρουμε σε τίποτε. Κομμάτι ύφασμα είμαι σαν κι αυτό που τυλίγει το κορμί σου. Πάρε με από δω! Κι ας μη με φορέσεις ποτέ! Τόσοι περάσανε. Με πατάνε, μ' αφήνουν στη βρομιά, μερικοί με κοιτάνε παράξενα, κοιτάζονται με απορία μεταξύ τους και μ' αφήνουν και φεύγουν. Εσύ όμως δεν είσαι το ίδιο, το είδα στα μάτια σου. Δεν μου έριξες μια ματιά αδιάφορη και φευγαλέα. Με κοιτάξες προσεχτικά, σαν να θέλεις να μάθεις την ιστορία μου. Μη μ' αφήσεις κι εσύ!»

«Μια μαντίλα που μπορεί και μιλάει; Είναι δυνατόν; Απίστευτο! Δεν θα το πω σε κανέναν, δεν μπορώ να το πω σε κανέναν. Θα με κοροϊδεύουν, ποιος θα με πιστέψει; Μάλλον κανείς! Αλλά... για στάσου! Τι λέω τώρα; Ιδέα μου θα 'ναι. Δεν υπάρχουν μαντίλες που μιλούν! Κουράστηκα πολύ φαίνεται σήμερα και ακούω φωνές ανύπαρκτες. Καλύτερα να πάω σπίτι να ξεκουραστώ λίγο!». Δεν πρόλαβα όμως να κάνω ένα βήμα μπροστά και ακούστηκε πάλι η ίδια φωνή, πιο δυνατή τώρα, πιο αποφασιστική από πριν: «Μη μ' αφήνεις, μη γίνεσαι σαν τους άλλους. Βοήθησέ με, πάρε με από τις λάσπες! Έχασα την κυρά μου. Βοήθησέ με να τη βρω. Δεν μ' ακούς που σου μιλάω; Η κυρά μου μπορεί να κινδυνεύει».

Τότε, λοιπόν, κατάλαβα ότι δεν ήταν η ιδέα μου. Δεν ήταν η κούρασή μου. Έσκυψα, έπιασα τη φανταχτερή μαντίλα στα χέρια μου και αμέσως ένιωσα ότι κάποιος με χρειάζεται. Την τίναξα να φύγουν οι λάσπες και από πάνω της έπεσαν μερικά από τα πανέμορφα κοχυλάκια

² Καρολίδου, Σ. (2017). Κάθε μέρα ξημερώνει μια καινούργια μέρα! Στο *Μιας Παρέας Παραμύθια* [επιμ. Γ. Σπύρακης]. Κιλκίς: Σύλλογος Επιστημόνων Κεντρικής Μακεδονίας Αριστοτέλης

που τη στόλιζαν. Την κράτησα σφιχτά στα χέρια μου κι είχα την ελπίδα ότι δεν θα μου ξαναμιλήσει, ότι δεν θα έπρεπε να κάνω κάτι ή μάλλον να βοηθήσω κάποιον. Όμως, όχι! Η μαντίλα άρχισε και πάλι να μιλά, να μου ζητάει βοήθεια για την κυρά της και τότε κατάλαβα ότι έπρεπε να την ακούσω με προσοχή. Ηρέμησα και τότε άκουσα καθαρά να λέει! «Πριν από μια βδομάδα η κυρά μου πέρασε με την οικογένειά της τα σύνορα και ήρθε εδώ στον δικό σου τόπο για μια καλύτερη ζωή, για να βρουν έναν τόπο να στεριώσουν, να ζήσουν. Όρες περπατούσαμε, αλλά μάταια. Ούτε άνθρωπος υπήρχε, για να ζητήσουμε βοήθεια, ούτε μέρος να προφυλαχτούμε από την καυτή ζέστη. Κι εκεί που ψάχναμε για λίγο νερό κι έναν ίσκιο να ξαποστάσουμε, ξαφνικά καταλάβαμε ότι χαθήκαμε. Η κυρά μου φώναξε δυνατά αλλά δυστυχώς κανείς δεν μας άκουγε, Μόνες, φοβισμένες κι απελτισμένες τρέχαμε νομίζοντας ότι κάποιος θα βρεθεί να μας βοηθήσει. Τότε ξαφνικά ακούω την κυρά μου να φωνάζει «Ωχ! Δεν μπορώ να περπατήσω. Δεν μ' ακούει κανείς; Βοήθεια!». Η κυρά μου έπεσε και χτύπησε. Χτύπησε τόσο πολύ που δεν μπορούσε να περπατήσει. Σύρθηκε για αρκετή ώρα, έπεσα από το κεφάλι της και η ίδια χάθηκε στο βάθος. Βοήθησέ μας, δεν μπορεί να πήγε πολύ μακριά. Κάπου εδώ κοντά θα είναι σίγουρα. Ας ψάξουμε να τη βρούμε. Βοήθησέ με να τη βρω, κινδυνεύει!»

Η μαντίλα γλίστρησε γλυκά κι αγκάλιασε τον καρπό μου σφιχτά, σαν να με ικέτευε, να με παρακαλούσε. Άρχισα να ψάχνω παντού, μα τίποτε. Όσπου, ξαφνικά, θυμήθηκα πως πίσω από έναν τεράστιο πλάτανο υπάρχει μια παλιά εγκαταλελειμμένη αποθηκούλα, που κανείς δεν χρησιμοποιεί πια. Ήταν η τελευταία μου ελπίδα να βρω την «κυρά» της μαντίλας. Έτρεξα με αγωνία, μα ... δυστυχώς δεν ήταν κανείς. Γύρισα την πλάτη μου να φύγω και ξαφνικά ακούω μια τρεμάμενη φωνή να λέει: «Βοήθησέ με, σε παρακαλώ! Δεν μπορώ να περπατήσω! Βοήθησέ με!».

Σε μια γωνιά, σκεπασμένη με άχυρα ήταν μια κοπέλα. Είχε κρεμασμένο το πόδι της, ανήμπορη να περπατήσει. Σύρθηκε προς το μέρος μου και ικέτευε για τη βοήθειά μου! Δεν ήξερα τι να κάνω. Μια κοπέλα πρόσφυγας που με δυσκολία μπορούσαμε να επικοινωνήσουμε ζητούσε τη βοήθειά μου. Ευτυχώς στο σχολείο μάς είχαν μάθει να φροντίζουμε κάποιον, να του δίνουμε τις πρώτες βοήθειες σε περίπτωση ατυχήματος. Βγήκα γρήγορα από την αποθήκη, μάζεψα κλαδιά κι έτρεξα στην κοπέλα, τη Φατιμέ, έτσι μου συστήθηκε. Προσπάθησα να δημιουργήσω ένα είδος νάρθηκα, αλλά έπρεπε να βρω πανί, για να δέσω σφιχτά το πόδι της, να σταματήσει ο πόνος και να μπορέσει σιγά σιγά να το πατήσει πάλι. Πόσο θα έμενε στην αποθήκη; Τόσες μέρες σερνόταν σε μια μικρή λασπωμένη λιμνούλα εκεί δίπλα, για να πιει έστω μια γουλιά από το βρόμικο νερό κι έτρωγε ό,τι μπορούσε να φτάσει με τα χέρια της από τα λυγισμένα κλαδιά των δέντρων. Τότε, η μαντίλα άρχισε να σφίγγει πιο πολύ το χέρι μου, πιο δυνατά και... «Μα φυσικά! Θα δέσω το πόδι της Φατιμέ με τη μαντίλα της!» σκέφτηκα. Όλα πήγαιναν καλά. Της έδωσα νερό και φαγητό, μα έπρεπε να βρω την οικογένειά της. Κάποιος θα τους είδε. Δεν μπορεί μια ολόκληρη

οικογένεια προσφύγων να πέρασε απαρατήρητη, «σκέφτηκα». Της υποσχέθηκα να βρω τους δικούς της κι έφυγα. Δεν ήταν, όμως, και τόσο εύκολο αυτό. Ζητούσαν βοήθεια, έψαχναν για νερό, τροφή και στέγη. Οι χωριανοί φοβήθηκαν κι έστρεφαν το βλέμμα τους αλλού. Κάποιοι, όσο καταλάβαιναν με τα ελάχιστα αγγλικά που γνώριζαν, βοήθησαν αρκετούς αλλά εγώ πώς να βρω την οικογένεια της Φατιμέ; Ποιοι να ήταν άραγε; Δυο μέρες κρατούσα καλά κρυμμένο το μυστικό μου, μα την τρίτη ημέρα συνέβη κάτι αναπάντεχο. Στην αυλή της γιαγιάς μου έφτασε σε μια γυναίκα ταλαιπωρημένη, με δάκρυα στα μάτια, με κοίταξε κι είπε σε σπαστά αγγλικά: «Η κόρη μου είναι σαν την κοπέλα» και δείχνει εμένα. «Τη χάσαμε, μόλις περάσαμε τα σύνορα! Σας παρακαλώ, βοηθήστε μας. Μήπως ξέρετε κάτι; Φορούσε μια πολύχρωμη μαντίλα με κοχύλια σε σχήμα λουλουδιού. Μήπως την είδατε κάπου;» Όλα ταίριαζαν στην περιγραφή. «Η Φατιμέ είναι η κοπέλα που ψάχνει η κυρία. Σίγουρα είναι η Φατιμέ» σκέφτηκα και χωρίς να χάσω χρόνο έτρεξα κοντά της, της έπιασα το χέρι και της είπα πως ξέρω που είναι η κόρη της. Η γιαγιά μου παρακολουθούσε τη σκηνή και πριν προλάβει να αντιδράσει και να πει οτιδήποτε, εξήγησα στην κυρία τι συνέβη. «Η κόρη σας είναι ασφαλής, μα χρειάζεται βοήθεια. Εκεί που έψαχνε για νερό απομακρύνθηκε από κοντά σας και χάθηκε. Χτύπησε και δεν μπορεί να περπατήσει. Πρέπει να τη βοηθήσουμε. Έκανα ό,τι μπορούσα ευτυχώς με βοήθησε η ... Τι πήγα να κάνω; Ποιος θα με πιστέψει; Ποιος θα πιστέψει ότι η μαντίλα της Φατιμέ με οδήγησε κοντά της; Αυτό είναι ένα μυστικό που θα πρέπει να κρατήσω μόνο για μένα! «Βρήκα τη Φατιμέ», συνέχισα, τυχαία καθώς γυρνούσα από το χωράφι. Κάθισα στον ίσκιο του δέντρου που είναι μπροστά από μια αποθηκούλα και τότε άκουσα μια φωνή να καλεί σε βοήθεια».

Ελπίζω να κατάλαβαν αυτά που τους είπα, Η μητέρα φάνηκε να ηρεμεί κάπως. Με αγκάλιασε, με φίλησε και φύγαμε όλοι μαζί να πάμε να τη βρούμε. Απόλυτη σιωπή στον δρόμο. Η μητέρα της Φατιμέ λαχταρούσε να βεβαιωθεί πως ό,τι της είχα πει ήταν αλήθεια. Με την ελπίδα ότι θα έσφιγγε σύντομα την κόρη της στην αγκαλιά της, δεν ένιωθε τα άγρια χόρτα που της έγδερναν τα πόδια. Καθώς έτρεχε χτυπούσε σε πέτρες και μεγάλα σάπια κλαδιά πεσμένα στο χώμα, η μακριά φούστα της βρεχόταν στα λασπωμένα νερά και βάραινε, μα η αγωνία και η χαρά της την έκαναν να τρέχει ακόμη πιο γρήγορα προς την αποθηκούλα.

Δυστυχώς, όμως η Φατιμέ έλειπε. Σύννεφα και θλίψη γέμισαν την ψυχή της μητέρας. Σύντομα, όμως, ευτυχία πλημμύρισε τα πρόσωπά μας, όταν η Φατιμέ ξεπρόβαλε από τον κούφιο κορμό του δέντρου που στεκόταν αγέρωχος μπροστά μας. Η μικρή προσφυγοπούλα κρύφτηκε εκεί την περασμένη νύχτα, γιατί ένιωσε να την πλησιάζουν άνθρωποι με άγριες και καθόλου φιλικές φωνές. Ο αυτοσχέδιος νάρθηκας είχε κάνει το θαύμα του. Η μικρή άρχισε δειλά δειλά να περπατάει κι έτσι γλίτωσε.

Η οικογένεια έσμιξε και πάλι. Δεν είχε σημασία πού θα πήγαιναν και τι θα συναντούσαν. Αρκεί που ήταν πάλι όλοι μαζί. Όσο για μένα, δεν κατάλαβα ποτέ, αν η μαντίλα μου μίλησε ή ένα δυνατό συναίσθημα από ένστικτο με οδήγησε στη γλυκιά προσφυγοπούλα. Τι σημασία έχει πια! Αν μίλησε μόνο η καρδιά ή αν τα χείλη από μόνα τους σιγοψιθύρισαν «έρχομαι, μη φοβάσαι!». Μια καρδιά γεμάτη αγάπη ξέρει να κοιτάει πέρα από αυτό που φαίνεται και μπορεί να ακούει ήχους μακρινούς ή ακόμη και φανταστικούς!